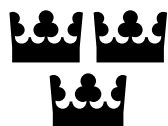

6

Ändringar avseende statens utgifter

6 Ändringar avseende statens utgifter

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar avseende statens utgifter 2015. Det samlade förslaget till ändrade ramar för utgiftsområden samt ändrade och nya anslag för 2015 finns i avsnitt 1 tabell 1.1. En sammanställning av förslagen till ändrade beställningsbemyndiganden redovisas i *bilaga 4*.

I 2015 års ekonomiska vårproposition finns en sammanställning av de offentligfinansiella effekterna av de anslagsförändringar som föreslås i denna proposition (prop. 2014/15:100 avsnitt 7.2).

6.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

4:1 Regeringskansliet m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 6 698 871 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* ökas med 93 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 6 885 671 000 kronor skulle anvisas anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 1 avsnitt 7.1.1). Riksdagen beslutade dock att 6 698 871 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:KU1, rskr. 2014/15:50).

Vidare uttalade konstitutionsutskottet i samband med behandlingen av budgetpropositionen att 200 000 kronor skulle

användas för att fortsätta en studie över företagsklimatet i Sverige. Studien som Världsbanken utför på regeringens uppdrag är försenad och regeringen avser att först avvakta resultatet innan den tar ställning till en eventuell fortsättning kommande år.

Regeringen anser att den av riksdagen beslutade anslagsnivån är för låg för att upprätthålla nödvändig verksamhetsnivå. Ytterligare medel behöver tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* bör ökas med 93 000 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

6:1 Allmänna val och demokrati

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 48 340 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 14 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Valprövningsnämnden har fattat beslut om omval i Båstads kommun. Omvalet kommer att genomföras den 10 maj 2015. Genomförandet av omvalet beräknas medföra kostnader om 14 000 000 kronor i form av kostnader för Valmyndigheten och statsbidrag till kommunerna för deras medverkan.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* bör ökas med 14 000 000 kronor.

8:1 Presstödsnämnden

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 6 842 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 8:1 *Presstödsnämnden* får även användas för verksamhet som utförts av Presstödsnämnden men som överförs till Myndigheten för radio och tv, samt för avvecklingen av nämnden.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i propositionen Statens stöd till dagspressen (prop. 2014/15:88) lämnat förslag om en förändrad myndighetsorganisation för frågor om presstöd som innebär att uppgifter från Presstödsnämnden överförs till Myndigheten för radio och tv samt att nämnden avvecklas och upphör som myndighet. Regeringen har uppdragit åt Presstödsnämnden att förbereda dels en överföring av uppgifter till Myndigheten för radio och tv, dels en avveckling av nämnden per den 30 juni 2015. Uppdraget gäller med förbehåll för riksdagens beslut i nödvändiga delar. Eventuella utgifter för överföring av uppgifter och avveckling av myndigheten ska rymmas inom Presstödsnämndens förvaltningsanslag.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 8:1 *Presstödsnämnden* även bör få användas för verksamhet som utförts av Presstödsnämnden, men som överförs till Myndigheten för radio och tv, samt för avvecklingen av nämnden.

8:3 Myndigheten för radio och tv

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 27 806 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 8:3 *Myndigheten för radio och tv* får även användas för inordnande av uppgifter från Presstödsnämnden och för

inrättandet av en nämnd för presstöd som ett särskilt beslutsorgan inom myndigheten.

Skälen för regeringens förslag: I enlighet med vad som redovisas ovan under anslaget 8:1 *Presstödsnämnden* har regeringen lämnat förslag till riksdagen om en förändrad organisation för frågor om presstöd som innebär att uppgifter från Presstödsnämnden inordnas i Myndigheten för radio och tv samt att nämnden avvecklas och upphör som myndighet. Regeringen har uppdragit åt Myndigheten för radio och tv att förbereda inordnande av uppgifter från Presstödsnämnden och att inrätta en nämnd för presstöd som ett särskilt beslutsorgan inom myndigheten fr.o.m. den 1 juli 2015. Uppdraget gäller med förbehåll för riksdagens beslut i nödvändiga delar. Eventuella utgifter för inordnandet av uppgifter från Presstödsnämnden och inrättandet av ett särskilt beslutsorgan ska rymmas inom Myndigheten för radio och tv:s förvaltningsanslag.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 8:3 *Myndigheten för radio och tv* även bör få användas för inordnande av uppgifter från Presstödsnämnden och för inrättandet av en nämnd för presstöd som ett särskilt beslutsorgan inom myndigheten.

9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 20 488 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* minskas med 3 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 17 488 000 kronor skulle anvisas anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 1 avsnitt 12.4.1). Riksdagen beslutade dock att 20 488 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:KU1, rskr. 2014/15:50). Någon närmare motivering till den ökade

anslagnivån redovisades inte. Regeringen anser alltså att anslagsnivån bör vara den som föreslogs i budgetpropositionen för 2015. Anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* bör därför minskas med 3 000 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna minska med 3 000 000 kronor 2016–2018.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition. Minskningen bedöms inte påverka verksamheten för innevarande år.

6.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

1:1 Statskontoret

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 88 429 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Statskontoret* ökas med 5 000 000 kronor.

Anslaget 1:8 *Ekonomistyrningsverket* minskas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för Statskontorets förvaltningsutgifter och för regeringens behov av vissa förvaltningspolitiska insatser. För att säkerställa statsförvaltningens tillgång till lönesystem behöver Statens servicecenter ges bidrag för upphandling av ytterligare system som komplement till befintliga ramavtal.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:1 *Statskontoret* bör ökas med 5 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:8 *Ekonomistyrningsverket* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte medföra några konsekvenser för verksamheten.

1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 7 150 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter* ökas med 2 000 000 kronor.

Anslaget 1:11 *Finansinspektionen* minskas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2015 föreslogs en nominellt oförändrad anslagsnivå eftersom det var oklart vilka avgiftsnivåer EU skulle besluta för sina tillsynsmyndigheter Europeiska bankmyndigheten, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. Regeringen aviserade samtidigt sin avsikt att under 2015 återkomma med förslag om högre anslag.

Till följd av beslut inom EU om fortsatt uppbyggnad har avgifterna till EU:s tillsynsmyndigheter blivit högre. Ytterligare medel behöver mot denna bakgrund tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:3 *Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter* bör ökas med 2 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:11 *Finansinspektionen* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte medföra några konsekvenser för verksamheten.

6.3 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt ramanslag 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet* förs upp på statens budget med 17 000 000 kronor. Anslaget får användas för

utgifter avseende verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet, samt för administration av fonden.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2016–2022.

Skälen för regeringens förslag: Europaparlamentet och rådet antog den 16 april 2014 förordningarna (EU) nr 513/2014 och (EU) nr 515/2014 som tillsammans inrättar Fonden för inre säkerhet (ISF). Fonden är en av de fonder som är kopplade till EU:s fleråriga budgetram, som sträcker sig fr.o.m. 2014 t.o.m. 2020.

Fonden ska användas för att genomföra åtgärder på nationell nivå i enlighet med de målsättningar och krav som fastställs i förordningarna. Europeiska kommissionen förväntas sommaren 2015 besluta om Sveriges nationella program för genomförande av fonden. Det fleråriga programmet består av två delar, ISF Polis och ISF Gräns, och utgör ramen för de verksamheter och åtgärder som kan erhålla ekonomiskt stöd från fonden. Stödet ska ges till polissamarbete, åtgärder för att förebygga och bekämpa brottslighet samt till åtgärder avseende krishantering. Därutöver ska fonden ge ekonomiskt stöd avseende åtgärder som rör visering och arbetet med EU:s yttre gränser.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet* bör föras upp i statens budget med 17 000 000 kronor. Anslaget bör få användas för utgifter avseende verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet, samt för administration av fonden. Anslaget bedöms uppgå till 50 000 000 kronor 2016, 63 000 000 kronor 2017 och 60 000 000 kronor 2018. Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar som lämnas i denna proposition.

För att skapa goda förutsättningar för fleråriga beslut om stöd är det nödvändigt att beslut kan fattas som medför ekonomiska åtaganden för kommande år. Regeringen bör bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet* ingå ekonomiska åtaganden

som medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2016–2022.

6.4 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

1:1 Avgifter till internationella organisationer

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 328 554 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* ökas med 87 000 000 kronor.

Anslaget 1:6 *Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning* minskas med 1 500 000 kronor.

Anslaget 1:9 *Svenska institutet* minskas med 3 000 000 kronor.

Anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* minskas med 8 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget får användas för utgifter för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst FN, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, Nordiska ministerrådet och OECD. Belastningen på anslaget påverkas såväl av valutafluktuationer som av antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser.

Sveriges utgifter för avgifterna förväntas bli högre än vad regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2015, huvudsakligen på grund av den försvagade kronkursen, varför ytterligare medel behöver tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* bör ökas med 87 000 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet*, anslaget 1:6 *Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning*, anslaget 1:9 *Svenska institutet* och anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* minskas. Minskningarna påverkar i viss utsträckning omfattningen av de verksamheter som finansieras från anslagen.

1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 158 287 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* minskas med 24 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 138 287 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 5 avsnitt 2.6). Riksdagen beslutade dock att 158 287 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UU1, rskr. 2014/15:45).

Regeringen anser alltså att anslagsnivån bör vara den som föreslogs i budgetpropositionen för 2015. Anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* bör därför minskas med 20 000 000 kronor. Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* minskas anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* med 4 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* minskas med 24 000 000 kronor.

Minskningarna påverkar i viss utsträckning omfattningen av de verksamheter som finansieras från anslaget.

6.5 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 9 776 522 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att fatta beslut om att fullfölja anskaffandet av artillerisystemet ARCHER.

Skälen för regeringens förslag: I propositionen Renovering och modifiering av artillerisystem Haubits 77B angavs att regeringen skulle återkomma till riksdagen om ARCHER-projektets totalkostnad ökade på grund av att ingen partner anslöt sig, och regeringen fortfarande ville genomföra projektet (prop. 2005/06:132 s. 10 f.). Norge har aviserat att de kommer att avbryta samarbetet med Sverige rörande ARCHER. Sverige har ett fortsatt operativt behov av artilleriförmåga och regeringen bedömer att ARCHER tillgodoser detta. Om inte någon försäljning till tredje part av den norska delen av avtalet blir av kan det uppstå fördyringar för Sverige. En utebliven försäljning kan även medföra ett utökat materiellt åtagande för Sverige. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med omfattningen och konsekvenserna av ett eventuellt utökat materiellt åtagande.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att fatta beslut om att fullfölja anskaffandet av artillerisystemet ARCHER.

1:11 Internationella materielsamarbeten och industrifrågor m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 68 131 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:11 *Internationella materielsamarbeten och industrifrågor m.m.* minskas med 3 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 63 618 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:11 *Internationella materielsamarbeten och industrifrågor m.m.* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 6 avsnitt 3.5.12). Riksdagen beslutade dock att 68 131 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:FöU1, rskr. 2014/15:63). Regeringen anser alltså att anslaget bör minskas. Anslaget

1:11 *Internationella materielsamarbeten och industrifrågor m.m.* bör därför minskas med 3 000 000 kronor.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition. Minskningen bedöms kunna hanteras av Försvarets materielverk innevarande år. Därefter bedöms utgifterna minska med 8 500 000 kronor 2016, 8 700 000 kronor 2017 och med 8 900 000 kronor fr.o.m. 2018.

1:12 Försvarsexportmyndigheten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 67 828 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:12 *Försvarsexportmyndigheten* minskas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2015 att nödvändigt exportstöd inom försvarssektorn kan bedrivas inom en annan myndighetsstruktur med bibehållna krav på affärsmässighet och transparens, men med högre kostnadseffektivitet. Regeringen aviserade därför en avveckling av Försvarsexportmyndigheten med början under 2015. I regeringens förslag till anslagsnivå för 2015 ingick därför en minskning med 2 000 000 kronor (prop. 2014/15:1 utg.omr. 6 avsnitt 3.4.2 och 3.5.13). Riksdagen ansåg dock inte att Försvarsexportmyndigheten skulle avvecklas och beslutade därför om en anslagsnivå som var 2 000 000 kronor högre än regeringens förslag (bet. 2014/15:FöU1, rskr. 2014/15:63).

Regeringen gör alltså bedömningen att nödvändigt exportstöd bör bedrivas inom en annan myndighetsstruktur fr.o.m den 1 januari 2016. Som en konsekvens av förändringen bör Försvarsexportmyndigheten avvecklas och upphöra som myndighet den 31 december 2015. Mot bakgrund av de iakttagelser som Statskontoret har gjort i sin rapport Tydligare roller och ökad transparens, en uppföljning av Försvarsexportmyndigheten (Statskontoret 2014:30) lägger regeringen särskild vikt vid att den nya myndighetsstrukturen ska kunna hantera den exportstödande uppgiften parallellt

med andra uppdrag samt bibehålla och utveckla transparens och affärsmässighet.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:12 *Försvarsexportmyndigheten* bör minskas med 1 000 000 kronor 2015. Därefter bedöms utgifterna minska med 20 000 000 kronor 2017 och 30 000 000 kronor fr.o.m. 2018.

6.6 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

1:1 Biståndsverksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 28 336 579 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* minskas med 237 100 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 28 851 579 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 7 avsnitt 2.7). Riksdagen beslutade dock att 28 336 579 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UU2, rskr. 2014/15:75). Regeringen anser alltså att ytterligare medel bör tillföras anslaget för att med additionella medel finansiera klimatinsatser i utvecklingsländer. Anslaget bör därför ökas med 250 000 000 kronor. Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

För att finansiera ökningen av anslagen 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* och 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder* under utgiftsområde 8 Migration minskas anslaget med 479 000 000 kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:2 *Styrelsen för Internationellt utvecklingsamarbete (Sida)* minskas anslaget med 8 100 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* minskas med 237 100 000 kronor. Minskningen bedöms till viss del påverka de verksamheter som finansieras från anslaget.

1:2 Styrelsen för Internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 003 023 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Styrelsen för Internationellt utvecklingssamarbete (Sida)* ökas med 8 100 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Kostnaderna för den del av utlandsmyndigheternas verksamhet som Styrelsen för Internationellt utvecklingssamarbete (Sida) svarar för påverkas av den svenska kronans växelkurs gentemot andra valutor. Med de slutliga beräkningarna av valutakursförändringarna under 2014 som grund bedöms kostnaderna för den del av utlandsmyndigheterna som Sida svarar för bli högre än vad som tidigare beräknats. Regeringen anser därför att anslaget 1:2 *Styrelsen för Internationellt utvecklingssamarbete (Sida)* bör ökas med 8 100 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* minskas med motsvarande belopp.

6.7 Utgiftsområde 8 Migration

1:2 Ersättningar och bostadskostnader

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 10 861 115 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* ökas med 477 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för stöd till asylsökande m.fl. och statsbidrag till kommuner och landsting. Regeringen bedömer att fler personer än vad som tidigare beräknats kommer att söka asyl i Sverige under 2015 och att fler personer därmed kommer att vara inskrivna i Migrationsverkets mottagande än vad som

antagits i budgetpropositionen för 2015. Det innebär att kostnaderna för stöd, ersättningar och boende kommer att öka och att ytterligare medel behöver tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* bör ökas med 477 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskas med motsvarande belopp. Kostnaderna klassificeras som bistånd i enlighet med den definition som används av OECD:s biståndskommitté DAC.

1:3 Migrationspolitiska åtgärder

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 420 077 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för uttagning av personer som ska vidarebosättas samt för resor vid vidarebosättning. Migrationsverket ska enligt ett särskilt regeringsbeslut överföra 1 900 flyktingar till Sverige 2015. Jämfört med vad som antogs i budgetpropositionen för 2015 har kostnaden för överföringen av personer som ska vidarebosättas i Sverige ökat, varför ytterligare medel behöver tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder* bör ökas med 2 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskas med motsvarande belopp. Kostnaderna klassificeras som bistånd i enlighet med den definition som används av OECD:s biståndskommitté DAC.

6.8 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 20 960 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* ökas med 1 690 129 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för det särskilda statsbidraget till landstingen för deras kostnader för läkemedelsförmånerna. Staten har sedan 1998 ersatt landstingen för kostnaderna för läkemedelsförmånerna genom ett särskilt statsbidrag.

Bidraget till landstingen utbetalas med två månaders fördröjning, vilket innebär att bidragen för kostnader som landstingen hade i november och december 2014 utbetalas under 2015. Landstingen hade i slutet av 2014 högre kostnader än vad som tidigare beräknats. Detta var framför allt en följd av att flera nya läkemedel introducerades för nya patientgrupper. Dessa läkemedel påverkade kostnadsutvecklingen under slutet av 2014 och kommer att påverka kostnaderna även under 2015.

Regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting ingick den 6 mars 2015 en överenskommelse om statens bidrag till landstingen för deras kostnader för läkemedelsförmånerna m.m. för 2015. Det bidrag som behöver betalas ut bedöms mot bakgrund av vad som ovan anförts inte rymmas inom anvisat anslag, varför ytterligare medel behöver tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* bör ökas med 1 690 129 000 kronor.

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 244 704 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* ökas med 198 325 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 2 640 704 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* (prop. 2014/15:1 utg. omr. 9 avsnitt 4.7.6). Riksdagen beslutade dock att 1 244 704 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:SoU1, rskr. 2014/15:71). En förklaring till skillnaden är att socialutskottet inte ställde sig bakom regeringens förslag till insatser rörande barnmorskor, förlossningsvården och kvinnors hälsa, som uppgick till 400 000 000 kronor 2015. Regeringen anser dock att det är av stor vikt att skyndsamt genomföra en satsning på insatser som rör barnmorskor, en förbättrad förlossningsvård och andra insatser för att stärka kvinnors hälsa i syfte att uppnå en mer jämställd hälso- och sjukvård. Efterfrågan på barnmorskor i Sverige överstiger tillgången, enligt Socialstyrelsens nationella planeringsstöd 2014. Tillgången till barnmorskor har ökat under senare år. Dock är den regionala variationen stor och efterfrågan väntas öka. Beträffande förlossningsvården behöver den bl.a. bli med kunskapsbaserad, tillgänglig och jämlik över hela landet och under alla tider på året. Det kvarstår vissa tydliga skillnader mellan kvinnor och män i hälso- och sjukvården. Flera sjukdomar som kvinnor drabbas av i högre utsträckning tenderar att vara lägre prioriterade inom hälso- och sjukvården. Det handlar t.ex. om långvariga smärttillstånd, förlossningsskador, inkontinens och psykisk ohälsa. Kvinnor med endast grundskoleutbildning är en grupp som i flera avseenden har haft den minst gynnsamma hälsoutvecklingen. Att nå ökad jämlikhet och jämställdhet i hälso- och sjukvården kräver ett brett och långsiktigt arbete med sikte på t.ex. tillgänglighet, behandlingsmetoder och attityder. Kvinnor och män ska utifrån sina behov behandlas likvärdigt när det gäller resurser och insatser. Det är angeläget att bästa tillgängliga kunskap används.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget bör ökas med 200 000 000 kronor. År 2016–2018 bedöms utgifterna öka med 400 000 000 kronor per år. Finansiering sker

genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 2:3 *Bidrag till WHO* minskas anslaget med 1 675 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* ökas med 198 325 000 kronor.

2:2 Insatser för vaccinberedskap (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 85 000 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 170 000 000 kronor 2016 och 2017.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 2:2 *Insatser för vaccinberedskap* ingå avtal om pandemivaccin som medför behov av framtida anslag på högst 510 000 000 kronor 2016–2021.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen gav 2011 Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda ett avtal med en eller flera vaccinproducenter om pandemivaccin. Uppdraget skulle genomföras i samråd med Sveriges Kommuner och Landsting. Avtalen syftade till att säkra tillgången till vaccinbehandlingar för hela befolkningen i händelse av en pandemi. Ett eventuellt avtal beräknades löpa 2015–2017.

Regeringen har, med anledning av att vissa förutsättningar avseende ansvarsförhållanden mellan staten och landstingen inte har lösts, i budgetpropositionen för 2015 anfört att staten bör ta ett utökat ansvar för vaccinförsörjning vid en influensapandemi (prop. 2014/15:1 utg.omr. 9 avsnitt 5.5). Ett uppdrag har därför lämnats till Socialstyrelsen att säkerställa tillgången till vaccin i händelse av en influensapandemi samt, i samband med detta, leverans av vaccin till landstingen. Ett avtal med en vaccinproducent bör utifrån Socialstyrelsens bedömning kunna omfatta en tidslängd på upp till sex år. Det nuvarande bemyndigandet bör därför dels ökas

med 340 000 000 kronor, dels förlängas fram t.o.m. 2021.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 2:2 *Insatser för vaccinberedskap* ingå avtal om pandemivaccin som medför behov av framtida anslag på högst 510 000 000 kronor 2016–2021.

En framtida vaccination kan ge följder som inte är möjliga att förutsäga i dagsläget, vilket skulle kunna leda till vissa åtaganden i framtiden. Regeringen kan därför behöva återkomma till riksdagen avseende sådana framtida åtaganden.

2:3 Bidrag till WHO

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 34 665 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:3 *Bidrag till WHO* ökas med 3 350 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Till följd av valutakursförändringar behöver anslaget för medlemsavgiften till Världshälsoorganisationen (WHO) ökas. Regeringen anser därför att anslaget 2:3 *Bidrag till WHO* bör ökas med 3 350 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* minskas med 1 675 000 kronor.

4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 360 180 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken* ökas med 60 080 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 2 413 180 000 kronor skulle anvisas anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken*

(prop. 2014/15:1 utg.omr. 9 avsnitt 7.10.5). Riksdagen beslutade dock att 1 360 180 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:SoU1, rskr. 2014/15:71). Regeringen anser alltså att anslaget bör ökas för att utöka bemanningen inom äldreomsorgen. Regeringen avser att avsätta 1 000 000 000 kronor av anslaget 2015 för en satsning på ökad bemanning inom äldreomsorgen. Det bör medföra att satsningarna på att stärka kommunernas egenkontroll av verksamhet som angavs till 220 000 000 kronor, bättre samverkan mellan vård och omsorg som angavs till 50 000 000 kronor, en nationell demensplan som angavs till 50 000 000 kronor, förlängt investeringsstöd till äldreboende som angavs till 50 000 000 kronor, stärkt kompetens inom äldreomsorgen som angavs till 140 000 000 kronor, och ett nationellt måltidslyft som angavs till 75 000 000 kronor, som socialutskottet tog ställning för, i stället bör användas till en satsning på ökad bemanning.

Regeringen fortsätter således att prioritera en utökad bemanning i äldreomsorgen i syfte att skapa ökad trygghet och kvalitet för den enskilde. En utökad bemanning kan skapa utrymme för personalen att tillbringa mer tid med den enskilde, men också ge större möjligheter för personalen att gemensamt utveckla verksamheten. Att utöka bemanningen kan även förväntas förbättra arbetsmiljön och därigenom öka attraktionskraften för yrken inom äldreomsorgen. Eftersom satsningen genomförs senare än planerat blir dock anslagsbehovet mindre.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken* bör ökas med 60 080 000 kronor 2015.

År 2016–2018 bedöms utgifterna för den ovan nämnda reformen öka med 2 000 000 000 kronor per år. Samtidigt bedöms utgifterna för andra satsningar på anslaget minska med 1 020 730 000 kronor 2016, 1 363 672 000 kronor 2017 och med 1 637 740 000 kronor 2018. Sammantaget bedöms därmed utgifterna öka med 979 270 000 kronor 2016, 636 328 000 kronor 2017 och med 362 260 000 kronor 2018.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 487 215 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2015.

Regeringens förslag: Anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* minskas med 30 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 50 400 000 kronor 2016–2019.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 376 215 000 kronor skulle anvisas anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 9 avsnitt 7.10.7). Riksdagen beslutade dock att 487 215 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:SoU1, rskr. 2014/15:71). Den högre anslagsnivån motiveras delvis med att den s.k. fritidspengen ska fortsätta att finansieras från anslaget, vilket innebär utgifter på 81 000 000 kronor. Riksdagen lämnade dock ingen närmare motivering till resterande 30 000 000 kronor i högre anslagsnivå jämfört med regeringens förslag.

Regeringen bedömer att det, utifrån planerade insatser som finansieras via anslaget, finns ett utrymme att minska anslaget för 2015. Regeringen anser därför att anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* bör minskas med 30 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 av den 11 mars 2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt ska samtliga europeiska medlemsstater införa en fond för att minska fattigdomen. Fonden kommer finnas tillgänglig 2015–2020 och kostnaderna för fonden belastar detta anslag. Kommuner och organisationer kan ansöka om projektmedel ur fonden. Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) administrerar fonden och planerar en

första utlysning av projektmedel. För att kunna göra en utlysning av och fatta fleråriga beslut om bidrag finns behov av ett bemyndigande från riksdagen. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 4:7 *Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 50 400 000 kronor 2016–2019.

Lån till Folkhälsomyndighetens beredskapsinvesteringar

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 besluta att Folkhälsomyndigheten får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 350 000 000 kronor för beredskapsinvesteringar.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i budgetpropositionen för 2015 lämnat förslag och redovisat bedömningar om en mer samlad kunskapsstyrning för hälso- och sjukvården och socialtjänsten samt en mer renodlad myndighetsstruktur. En del i förslaget är att Folkhälsomyndigheten ska ta över ansvaret för ett antal beredskapsfrågor från Socialstyrelsen. Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag (prop. 2014/15:1 utg.omr. 9 avsnitt 4.6, bet. 2014/15:SoU1, rskr. 2014/15:71) Till följd av det utökade ansvaret behöver Folkhälsomyndigheten en låneram för att kunna göra beredskapsinvesteringar i syfte att hantera utbrott av smittsamma sjukdomar t.ex. influensapandemier. Regeringen bör därför bemyndigas att för 2015 besluta att Folkhälsomyndigheten får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 350 000 000 kronor för beredskapsinvesteringar. Den låneram som beslutats för Socialstyrelsens beredskapsinvesteringar kommer därmed att utnyttjas i begränsad utsträckning.

6.9 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Förslaget om en förändrad beräkning av inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning

Ärendet och dess beredning: Förslaget har utarbetats inom Socialdepartementet och beretts under hand med Försäkringskassan.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att en förändrad beräkning av inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning skulle införas från den 1 januari 2015 (prop. 2014/15:1 utg.omr. 10 avsnitt 3.6). Förslaget antogs dock inte av riksdagen (bet. 2014/15:SfU1, rskr. 2014/15:46).

Regeringens förslag: Hel inkomstrelaterad sjukersättning och aktivitetsersättning lämnas för år räknat med 64,7 procent av den försäkrades antagandeinkomst. Ändringen träder i kraft den 1 oktober 2015. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag: Sjuk- och aktivitetsersättning betalas ut dels i form av inkomstrelaterad ersättning, dels som garanti-ersättning. Den inkomstrelaterade ersättningen uppgår till 64 procent av den försäkrades antagandeinkomst. Antagandeinkomsten i sin tur beräknas som genomsnittet av den försäkrades pensionsgrundande inkomster och belopp upp till 7,5 prisbasbelopp med tillägg för den allmänna pensionsavgiften för de tre bästa inkomståren under en viss ramtid. För 2014 är det maximala belopp som betalas ut i form sjuk- eller aktivitetsersättning 17 760 kronor per månad.

Regeringen anser att det är angeläget att förbättra situationen för denna grupp av personer med relativt sett låga inkomster och att förslaget om en förändrad beräkning av inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning alltså ska genomföras. Därför föreslår regeringen att hel inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning för år räknat höjs till 64,7 procent av den försäkrades antagandeinkomst. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 oktober

2015. Äldre föreskrifter bör fortfarande gälla för förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i socialförsäkringsbalken, se avsnitt 2.2.

Konsekvenser

Enligt beräkningar som har gjorts i SCB:s FASIT-modell innebär förslaget en förbättring för ca 218 000 personer. Av dessa är ca 127 000 kvinnor och ca 91 000 män. Den maximala höjningen uppgår till ca 200 kronor per månad.

Förslaget beräknas öka utgifterna på statens budget med 60 000 000 kronor 2015. År 2016–2018 bedöms utgifterna öka med 240 000 000 kronor per år. Som en följd av förslaget ökar dessutom Försäkringskassans kostnader för it-utveckling (se anslag 2:1 *Försäkringskassan*).

Förslag om höjd sjukpenning vid arbetslöshet

Ärendet och dess beredning: Inom Arbetsmarknadsdepartementet har promemorian Höjd inkomstrelaterad ersättning inom arbetslöshetsförsäkringen (dnr A2014/3522/A) utarbetats. En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 3, avsnitt 1*. Promemorians lagförslag avseende socialförsäkringsbalken finns i *bilaga 3, avsnitt 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3, avsnitt 3*. Remissyttrandena och en remissammanställning finns tillgängliga i Arbetsmarknadsdepartementet (dnr A2014/3522/A). Se även avsnitt 6.13.

Bakgrund

Arbetslöshetsförsäkringen består av en grundförsäkring och en inkomstbortfallsförsäkring. Vid arbetslöshet lämnas ersättning i form av dagpenning. Dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen betalas ut med ett belopp per dag som är baserat på tidigare förvärvsinkomster (dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning) och med högst respektive lägst det belopp som regeringen fastställer.

Det fanns tidigare en bestämmelse i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring om att dagpenningen under de första 100 dagarna i en ersättningsperiod kan lämnas med ett högre belopp än under resterande dagar. Den högsta dagpenningen kunde även begränsas i tiden för

personer som utförde deltidsarbete. Denna bestämmelse avskaffades den 1 januari 2007.

Som anges i avsnitt 6.13 anser regeringen att den högsta inkomstrelaterade ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen bör uppgå till 910 kronor de första 100 dagarna i ersättningsperioden och till 760 kronor därefter. För att kunna föreskriva ett förhöjt belopp under ersättningsperiodens början behöver ändringar göras i lagen om arbetslöshetsförsäkring. Beloppen kommer att regleras i förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring.

Regeringens förslag: Till den del en försäkrad är arbetslös lämnas hel sjukpenning med högst 543 kronor om dagen. De föreslagna ändringarna träder i kraft den 7 september 2015. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för sjukpenning som avser tid före ikraftträdandet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i sak med regeringens. I promemorian föreslogs dock att ändringarna skulle träda i kraft den 1 maj 2015.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget har tillstyrkt det. *Inspektionen för socialförsäkringen* påpekar dock att någon fullständig harmonisering mellan sjukpenning och ersättning från arbetslöshetsersättning inte har åstadkommit. *Försäkringskassan* anser att det är bra att ett högsta belopp anges för sjukpenning.

Skälen för regeringens förslag: Med anledning av att regeringen i denna proposition redovisar sin avsikt att höja dagpenningen från arbetslöshetsförsäkringen bör även det högsta belopp som kan lämnas som sjukpenning till den som är arbetslös höjas. Dagpenning enligt arbetslöshetsförsäkringen betalas ut för fem dagar per vecka vid hel arbetslöshet, medan sjukpenning enligt socialförsäkringsbalken betalas ut för sju dagar per vecka. Det föreslås att hel sjukpenning till den som är arbetslös ska kunna lämnas med högst 543 kronor per dag, vilket motsvarar en dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen om 760 kronor.

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har påpekat att den nuvarande regeln i likhet med den nu föreslagna har den bristen att det i lag anges det högsta belopp som hel sjukpenning kan lämnas till den som är arbetslös medan nivån

på dagpenning i arbetslöshetsförsäkring anges i förordning. ISF pekar också på att harmoniseringen inte blir fullständig mellan sjukpenning och ersättningen från arbetslöshetsförsäkringen då flera belopp anges i arbetslöshetsförsäkringen och endast ett högsta belopp för sjukpenning.

Vad gäller fullständig harmonisering av ersättningarna anser regeringen att det inte är möjligt av administrativa skäl. Detta är samma bedömning som gjordes då det nuvarande regelverket infördes 2003. Försäkringskassan har också välkomnat att endast ett högsta belopp anges för sjukpenningen.

Aven fortsättningsvis bör bestämmelsen inte gälla sjukpenning i förebyggande syfte m.m. som regleras i 27 kap. 6 § socialförsäkringsbalken.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 7 september 2015. Äldre föreskrifter bör fortfarande gälla för sjukpenning som avser tid före ikraftträdandet. Några övergångsbestämmelser bedöms i övrigt inte nödvändiga.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i socialförsäkringsbalken, se avsnitt 2.2.

Konsekvenser

En höjning av det högsta beloppet som lämnas i form av sjukpenning till personer som är arbetslösa beräknas på helårsbasis innebära att 57 000 personer (31 000 kvinnor och 26 000 män) får höjd sjukpenning och att statens utgifter för sjukförsäkringen beräknas öka med 115 000 000 kronor 2015. Utgifterna bedöms därefter öka med 426 000 000 kronor 2016, 461 000 000 kronor 2017 och med 498 000 000 kronor 2018.

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 34 610 700 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* ökas med 2 482 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Utgifterna för sjukpenning har ökat mer än beräknat, i huvudsak till följd av ett ökat antal sjukfall.

Vidare översteg utfallet för 2014 anvisade medel på anslaget, varför ett underskott fördes över till 2015. Ytterligare medel på 2 367 000 000 kronor behöver därför tillföras anslaget. Utöver detta föreslås ovan en höjd sjukpenning vid arbetslöshet fr.o.m. den 7 september 2015. Detta innebär att utgifterna beräknas öka med 115 000 000 kronor.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* bör ökas med 2 482 000 000 kronor.

Finansiering av de ökade utgifterna till följd av höjd sjukpenning sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 50 026 629 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* ökas med 60 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: De ovan föreslagna ändringarna avseende beräkningen av antagandeinkomst för sjuk- och aktivitetsersättning medför att utgifterna för dessa stöd beräknas öka. Regeringen anser därför att anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* bör ökas med 60 000 000 kronor. Utgifterna bedöms öka med 240 000 000 kronor per år 2016–2018.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

2:1 Försäkringskassan

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 7 883 295 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:1 *Försäkringskassan* ökas med 19 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: De förändringar av underhållsstödet (avsnitt 6.11), arbetslöshetsförsäkringen (avsnitt 6.13) samt sjuk- och aktivitetsersättningen som föreslås och redovisas i denna proposition medför ökade förvaltningskostnader för Försäkringskassan. Vidare avser regeringen lämna förslag om att ytterligare en månad av föräldrapenningen ska reserveras för vardera föräldern, vilket också kommer att påverka förvaltningskostnaderna. Samtidigt gör regeringen i denna proposition bedömningen att jämställdhetsbonusen i föräldraförsäkringen inte bör förstärkas (se avsnitt 6.11) vilket medför minskade kostnader för myndigheten.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 2:1 *Försäkringskassan* bör ökas med 19 000 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

6.10 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Förslag om ändringar gällande bostadstillägg, särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd

Ärendet och dess beredning: Förslaget om höjning av bostadstillägget och om höjning av den skäliga levnadsnivån inom förmånerna särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd har beretts under hand med Pensionsmyndigheten.

Regeringen lämnade i budgetpropositionen för 2015 förslag om ändring i socialförsäkringsbalken i syfte att förbättra den ekonomiska situationen för ålderspensionärer med lägst ekonomisk standard och avsatte för detta 400 miljoner kronor per år för förbättring av bostadstillägget till pensionärer och äldreförsörjningsstödet (prop. 2014/15:1 utg.omr. 11). Förslagen antogs dock inte av riksdagen (bet. 2014/15:SfU2, rskr. 2014/15:47).

Regeringens förslag: Bostadstillägg till den som har fyllt 65 år lämnas fr.o.m. den 1 september 2015 med 95 procent av bostadskostnaden upp till bostadskostnadstaket.

Den skäliga levnadsnivån för dem som är över 65 år inom förmånerna särskilt bostadstillägg till

pensionärer och äldreförsörjningsstöd höjs fr.o.m. den 1 september 2015 till 1,473 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift och till 1,204 gånger prisbasbeloppet för den som är gift.

Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen anser alltså att åtgärder för de ekonomiskt sämst ställda ålderspensionärerna behöver vidtas och föreslår därför förbättringar som motsvarar de som föreslogs i budgetpropositionen för 2015.

Regeringen föreslår att den del av bostadskostnaden som ersätts höjs från 93 procent till 95 procent fr.o.m. den 1 september 2015.

Bostadstillägg till dem som har fyllt 65 år lämnas i dag med 93 procent av bostadskostnaden upp till ett tak på 5 000 kronor och månad. Därutöver lämnas ett generellt tillägg om 340 kronor per hushåll och månad. Bostadstillägget är inkomstprövat mot i princip alla inkomster och mot förmögenhet. Det är därför en förmån som når de ålderspensionärer som har de minsta ekonomiska resurserna. För dem som får bostadstillägg är förmånen också av stor betydelse för att upprätthålla en rimlig ekonomisk standard och den bidrar starkt till att minska andelen pensionärer med en låg ekonomisk standard (under 60 procent av medianinkomsten). Eftersom kvinnor i genomsnitt har lägre pensioner än män är det främst kvinnor som får bostadstillägg. Av de 285 000 ålderspensionärer som får bostadstillägg är 78 procent kvinnor. I genomsnitt får kvinnor också något högre bostadstillägg än män.

Genom att ersättningsgraden höjs får alla ålderspensionärer med bostadstillägg en förbättring. Kvinnor är i större utsträckning än män ekonomiskt utsatta och dominerar bland dem som får bostadstillägg. Cirka 75 procent av de medel som avsätts för förbättringen av bostadstillägget går till kvinnor.

Höjningen blir 100 kronor per månad för dem med en bostadskostnad på 5 000 kronor eller mer. I genomsnitt blir höjningen 90 kronor per månad.

Utöver bostadstillägget finns även särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Det är ett extra ekonomiskt skyddsnät för dem med

hög hyra och en särskilt låg inkomst, som oftast beror på att de inte har tjänat in en hel garantipension. Genom dessa förmåner garanteras ålderspensionärerna en viss lägsta skälig levnadsnivå. Det handlar om en begränsad grupp om ca 15 000 personer som får en sådan förmån. Förbättringen av bostadstillägget omfattar även ålderspensionärer som har särskilt bostadstillägg respektive äldreförsörjningsstöd. Dessa förmåner minskas dock mot alla inkomster, inklusive mot bostadstillägget, vilket innebär att den föreslagna höjningen av bostadstillägget leder till en motsvarande sänkning av det särskilda bostadstillägget respektive av äldreförsörjningsstödet. För att även dessa ålderspensionärer med den allra lägsta ekonomiska standarden ska få en förbättrad disponibel inkomst föreslår regeringen en höjning av den garanterade nivån för äldreförsörjningsstöd och särskilt bostadstillägg för dem över 65 år.

Från och med den 1 september 2015 föreslås den skäliga levnadsnivån höjas från 1,4468 till 1,473 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift och från 1,191 till 1,204 gånger prisbasbeloppet för den som är gift. Höjningen av den skäliga levnadsnivån motsvarar höjningen av bostadstillägget, dvs. de som får särskilt bostadstillägg eller äldreförsörjningsstöd får en motsvarande höjning av sin ekonomiska standard.

Äldre föreskrifter bör fortfarande gälla för bostadstillägg, särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd som avser tid före ikraftträdandet.

Lagförslag

Förslagen föranleder ändringar i socialförsäkringsbalken, se avsnitt 2.2.

Konsekvenser

En höjning av bostadstillägget innebär att utgifterna på statens budget ökar med 126 000 000 kronor 2015 och med 380 000 000 kronor per år för 2016 och framåt.

En höjning av äldreförsörjningsstödet bedöms öka utgifterna på statens budget med 7 000 000 kronor 2015 och med 20 000 000 kronor per år för 2016 och framåt.

1:3 Bostadstillägg till pensionärer

1:4 Äldreförsörjningsstöd

I statens budget för innevarande år finns för dessa ändamål uppförda ramanslag på 8 338 100 000 kronor respektive 805 100 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* ökas med 126 000 000 kronor.

Anslaget 1:4 *Äldreförsörjningsstöd* ökas med 7 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: De förslag till ändringar avseende bostadstillägg, särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd som lämnas ovan medför att utgifterna för dessa stöd beräknas öka. Regeringen anser därför att anslagen 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* och 1:4 *Äldreförsörjningsstöd* bör ökas med 126 000 000 kronor respektive med 7 000 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

6.11 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Förslag till höjt underhållsstöd

Ärendet och dess beredning: Förslaget om höjt underhållsstöd har beretts under hand med Försäkringskassan och Kronofogdemyndigheten.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att underhållsstödet skulle höjas (prop. 2014/15:1 utg.omr. 12). Förslaget antogs dock inte av riksdagen (bet. 2014/15:SfU3, rskr. 2014/15:48).

Lagrådet

Något yttrande från Lagrådet har inte inhämtats då lagförslaget författningstekniskt och även i övrigt är av sådan beskaffenhet att Lagrådets granskning skulle sakna betydelse.

Regeringens förslag: Underhållsstödsbeloppet höjs med 300 kronor per månad och barn.

Förslaget träder i kraft den 1 september 2015 och tillämpas första gången i fråga om underhållsstöd och betalningsskyldighet som avser tid efter den 30 september 2015.

Skälen för regeringens förslag: Ensamstående föräldrar, oftast kvinnor, har vanligen en svagare ekonomi än föräldrar som är gifta eller sambor. Deras disponibla inkomst består till en större andel av familjeekonomiska stöd som t.ex. underhållsstöd och bostadsbidrag.

Underhållsstödets belopp är inte knutet till prisutvecklingen i samhället och har inte höjts sedan 2006. Dagens underhållsstöd täcker inte längre hälften av normalkostnaden för barnet efter det att hänsyn har tagits till barnbidraget. Detta gäller särskilt de äldre barnen inom underhållsstödssystemet. Då många barn med låg ekonomisk standard lever i hushåll som är mottagare av underhållsstöd är det dessutom fördelningspolitiskt träffsäkert att höja underhållsstödet. Regeringen anser därför allttjämt att det finns anledning att höja stödet med 300 kronor per barn och månad.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 september 2015 och tillämpas första gången i fråga om underhållsstöd och betalningsskyldighet som avser tid efter den 30 september 2015.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i socialförsäkringsbalken, se avsnitt 2.1.

Konsekvenser

Ett höjt underhållsstödsbelopp innebär även en högre betalningsskyldighet för den bidragsskyldige eftersom betalningsbeloppet ökar för honom eller henne. En majoritet, 87 procent, av de bidragsskyldiga är män.

Därutöver har Kronofogdemyndigheten framfört att för bidragsskyldiga som har skulder för obetalda underhållsstöd riskerar förslaget att innebära en ökad skuldbörda. Kronofogdemyndigheten har vidare framfört att förslaget påverkar deras administration i och med att pågående löneutmättningsbeslut måste ändras för de gäldenärer som är mottagare av underhållsstöd eller betalningsskyldiga för lämnat underhållsstöd.

Som en följd av förslaget ökar Försäkringskassans kostnader för it-utveckling,

se avsnitt 6.9. Höjningen av underhållsstödsbeloppet beräknas vidare öka utgifterna på statens budget med 207 000 000 kronor för 2015. Därefter bedöms utgifterna öka med 624 000 000 kronor 2016, 629 000 000 kronor 2017 och med 625 000 000 kronor 2018.

1:2 Föräldraförsäkring

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 39 003 861 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* minskas med 35 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 39 162 861 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 12 avsnitt 3.8.2). Riksdagen beslutade dock att 39 003 861 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:SfU3 s. 11, rskr. 2014/15:48). Riksdagen gav i samband med beslutet regeringen tillkänna att jämställdhetsbonusen skulle förstärkas. Regeringen hade i budgetpropositionen för 2015 beskrivit sin syn på jämställdhetsbonusen (prop. 2014/15:1 utg.omr. 12 avsnitt 3.6). Bland annat konstaterades att bonusen inte hade haft någon mätbar effekt på föräldrarnas fördelning av föräldrapenning.

Regeringen delar den uppfattning som socialförsäkringsutskottet framförde om att det krävs avgörande steg för att uppnå ett mer jämställt nyttjande av föräldrapenningen samt att barns rätt till båda föräldrarna behöver stärkas. De sedan tidigare införda reserverade månaderna i föräldrapenningen har haft positiva effekter på mäns uttag av föräldrapenning. Regeringen avser därför att återkomma till riksdagen med förslag om att ytterligare en månad av föräldrapenningen ska reserveras för vardera föräldern.

Regeringen gör mot denna bakgrund en annan bedömning än riksdagen och kommer därför inte att förstärka jämställdhetsbonusen.

Regeringen anser därför att anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* bör minskas med 35 000 000 kronor 2015. Från och med 2016 bedöms utgifterna minska med 70 000 000 kronor per år.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition.

1:3 Underhållsstöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 2 064 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Underhållsstöd* ökas med 207 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Höjningen av underhållsstödsbeloppet som regeringen föreslår ovan beräknas öka utgifterna för anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:3 *Underhållsstöd* bör ökas med 207 000 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

6.12 Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

1:1 Integrationsåtgärder

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 43 930 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Integrationsåtgärder* ökas med 30 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för åtgärder som stimulerar integrationsprocesserna i samhället och för uppföljning och utvärdering av integrationen.

Kommuner kan få ersättning för verksamhet med flyktingguider och familjekontakter och verksamheten kan genomföras av kommunen i egen regi eller i samverkan med en eller flera organisationer. År 2015 förväntas ett fortsatt stort antal personer beviljas uppehållstillstånd i Sverige. Regeringen anser att det civila samhället

har en viktig roll i arbetet med nyanländas etablering. Verksamheten med flyktingguider har bland annat inneburit att nya kontakter och mötesplatser har kunnat skapas som därigenom bidragit till att nyanlända kunnat lära sig mer om det svenska samhället och öva på språket. Verksamheten har också bidragit till att introducera och involvera föreningslivet. För att stärka verksamheten med flyktingguider och familjekontakter behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Regeringen anser därför att anslaget 1:1 *Integrationsåtgärder* bör ökas med 30 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* minskas med motsvarande belopp.

1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 9 450 532 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* ökas med 60 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för statsbidrag till kommuner och landsting för utgifter i samband med mottagandet av nyanlända invandrare.

Länsstyrelserna ansvarar för att teckna överenskommelser med kommuner om mottagande av nyanlända flyktingar och andra skyddsbehövande samt anhöriga till dessa.

Antalet mottagna i kommunerna beräknas bli fler än vad som antogs i budgetpropositionen för 2015. Regeringen bedömer därför att det finns behov av att öka medlen för länsstyrelsernas arbete med att skapa beredskap och mottagningskapacitet i kommunerna med särskild inriktning på att underlätta bosättningen. Regeringen anser att 20 000 000 kronor bör avsättas för detta arbete. Genom omfördelning av medel inom anslaget bör dock anslaget endast ökas med 10 000 000 kronor.

Eftersom en etableringsplan ska upprättas först när den nyanlända blivit kommunbosatt, kan kommuner få ersättning för deltagare i

utbildning i svenska för invandrare (sfi) som fått uppehållstillstånd och som vistas i Migrationsverkets anläggningsboenden i avvaktan på en anvisning och utflyttning till en kommun. Antalet personer som väntar i anläggningsboende har ökat jämfört med de antaganden som gjordes i budgetpropositionen för 2015. Tiden innan en nyanländ kan flytta till en anvisad kommun blir allt längre. Ett av skälen till detta är svårigheter för kommunerna att få fram lämpliga bostäder. Sammantaget medför det att antalet deltagare i sfi ökar mer än vad som tidigare beräknats liksom deras tid i sfi. Utöver effekten av ökat antal personer i anläggningsboende anser regeringen att bestämmelserna för ersättningen också behöver ändras. För att förstärka ersättningen under 2015 till kommuner för deltagare i sfi som fått uppehållstillstånd, och som vistas i Migrationsverkets anläggningsboenden i avvaktan på att flytta till en kommun, anser regeringen att anslaget bör ökas med 50 000 000 kronor.

Samtantaget bör anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* ökas med 60 000 000 kronor.

1:4 Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 2 710 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* minskas med 117 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget får användas för utgifter för etableringslotsar, program och insatser för personer som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Regeringen bedömer att anslaget kan minskas för att finansiera andra insatser för att förbättra och effektivisera vissa nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet. Minskningen bedöms inte påverka ambitionsnivån för de insatser som Arbetsförmedlingen erbjuder deltagare inom etableringsuppdraget.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:1 *Integrationsåtgärder*, anslaget 1:12 *Myndigheten för yrkeshögskolan* under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, anslaget 13:1 *Stöd till idrotten* och 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid samt delvis finansiera ökningen av anslaget 1:22 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* under utgiftsområde 24 Näringsliv minskas anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* med 117 000 000 kronor.

3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 137 539 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:1 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* ökas med 25 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2015 att de ideella kvinnojourerna utför ett betydelsefullt arbete med stöd för kvinnor som utsatts för våld och avsatte 100 000 000 kronor per år för perioden 2015–2018 för att stärka de ideella kvinnojourernas arbete (prop. 2014/15:1 utg.omr. 13 avsnitt 5.5). I samband med riksdagens behandling av regeringens proposition uttalade arbetsmarknadsutskottet att stödet till de ideella kvinnojourernas särskilda insatser för att motverka mäns våld mot kvinnor är fortsatt angeläget, dock utan att anvisa några medel (bet. 2014/15:AU1, rskr. 2014/15:60). Regeringen anser alltjämt att stödet till de ideella kvinnojourerna behöver stärkas. Stödet bör därför utökas med 25 000 000 kronor för 2015 och med 100 000 000 kronor per år för 2016–2018. Stödet kan även komma tjejjourerna till del. Stödet ska bidra till ökad långsiktighet och bättre planeringsförutsättningar för de aktuella kvinnojourerna.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 3:1 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* bör ökas med 25 000 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

6.13 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Ändring i lagen om arbetslöshetsförsäkring

Ärendet och dess beredning

Inom Arbetsmarknadsdepartementet har promemorian Höjd inkomstrelaterad ersättning i arbetslöshetsförsäkringen (dnr A2014/3522/A) utarbetats. En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 3, avsnitt 1*. Promemorians lagförslag avseende arbetslöshetsförsäkringen finns i *bilaga 3, avsnitt 2*. Den del av promemorian som avser förslag till ändring i socialförsäkringsbalken behandlas i denna proposition under avsnitt 6.9. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3, avsnitt 3*. Remissyttrandena och en remissammanställning finns tillgängliga i Arbetsmarknadsdepartementet (dnr A2014/3522/A).

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att en bestämmelse som anger att regeringen kan meddela föreskrifter om dagpenningens högsta och lägsta belopp skulle införas (prop. 2014/15:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.5.2). Förslaget antogs dock inte av riksdagen (bet. 2014/15:AU2, rskr. 2014/15:89).

Regeringens förslag: En bestämmelse införs som anger att regeringen kan meddela föreskrifter om dagpenningens högsta och lägsta belopp.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag i sak.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har yttrat sig över den del som avser regeringens möjlighet att föreskriva om dagpenningens storlek är positiva till eller har inga invändningar mot förslaget i sak.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen anser alltså att en bestämmelse som anger att regeringen kan meddela föreskrifter om dagpenningens högsta och lägsta belopp ska

införas och redovisar skälen för detta i det följande.

Regeringen anser att den högsta inkomstrelaterade ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen bör uppgå till 910 kronor de första 100 dagarna i ersättningsperioden och till 760 kronor därefter.

Enligt 25 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring bestäms dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning utifrån sökandens dagsförtjänst, normalarbetstid och det högsta respektive lägsta belopp som regeringen fastställer, om inte annat följer av lagen. Enligt bestämmelsen kan regeringen endast meddela föreskrifter om det högsta respektive lägsta beloppet på dagpenningen. Det är alltså inte möjligt för regeringen att föreskriva om flera högsta nivåer på dagpenningen, t.ex. att dagpenningens högsta belopp ska vara högre under inledningen av ersättningsperioden.

För att regeringen ska kunna föreskriva om mer än ett högsta och lägsta belopp på dagpenningen, behöver 25 § lagen om arbetslöshetsförsäkring ändras. En bestämmelse bör införas som anger att regeringen kan meddela föreskrifter om dagpenningens högsta och lägsta belopp. Genom en sådan ändring kan regeringen föreskriva att den högsta dagpenningen ska vara högre under inledningen av ersättningsperioden än under den senare delen av perioden.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i lagen om arbetslöshetsförsäkring, se avsnitt 2.7.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringen träder i kraft den 7 september 2015.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att lagändringen ska träda i kraft den 1 maj 2015.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt över lagförslaget. Flera remissinstanser har dock bl.a. lämnat synpunkter som rör ikraftträdande- och övergångsbestämmelser på förordningsnivå.

Skälen för regeringens förslag: Det är angeläget att den föreslagna lagändringen träder i kraft så snart som möjligt. Tidigast möjliga

ikraftträdande för ändringen bedöms vara den 7 september 2015. Några övergångsbestämmelser för den föreslagna lagändringen bedöms inte nödvändiga.

Den närmare regleringen bl.a. avseende dagpenningens högsta och lägsta belopp inom arbetslöshetsförsäkringen och aktivitetsstödet kommer att ske på förordningsnivå. De remissynpunkter som flera instanser lämnat som rör ikraftträdande- och övergångsbestämmelser på förordningsnivå kommer därför att hanteras i det fortsatta författningsarbetet.

Författningskommentar

25 §

I paragrafen anges hur den inkomstrelaterade ersättningen ska bestämmas.

I paragrafens *andra stycke* anges numera endast att dagpenningen ska bestämmas utifrån sökandens dagsförtjänst och normalarbetstid, om inte annat följer av lagen.

Paragrafens *tredje stycke* är nytt och anger att regeringen med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om dagpenningens högsta och lägsta belopp. I detta ligger att regeringen kan bestämma fler än ett högsta och lägsta belopp som ska gälla för dagpenningen. Det innebär t.ex. att regeringen kan bestämma att det högsta beloppet ska vara högre under inledningen av ersättningsperioden än för övrig tid.

I övrigt har det endast gjorts språkliga och redaktionella ändringar.

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 7 235 571 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* ökas med 210 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2015 föreslog regeringen att 7 649 024 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.6.1). Riksdagen beslutade dock att 7 235 571 000 kronor skulle

anvisas anslaget (bet. 2014/15:AU2, rskr. 2014/15:89). Skillnaden beror på att regeringens förslag innefattade en ökning av anslaget för att skapa förutsättningar för genomförandet av reformer som traineejobb, utbildningskontrakt och extratjänster. Arbetsmarknadsutskottet ställde sig dock inte bakom dessa reformer. Regeringen gör alltså bedömningen att traineejobb, utbildningskontrakt och extratjänster är viktiga verktyg för att motverka ungdoms- och långtidsarbetslöshet och anser att reformerna bör genomföras med start under 2015. För att möjliggöra ett effektivt genomförande bör ytterligare medel tillföras anslaget. Medel bör också tillföras för att skapa bättre möjligheter för utvecklingsarbete och matchning inom etableringsuppdraget.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* bör ökas med 210 000 000 kronor 2015. Därefter bedöms utgifterna öka med 260 000 000 kronor 2016, 240 000 000 kronor 2017 och 140 000 000 kronor från och med 2018.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 30 410 804 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* ökas med 880 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2015 föreslog regeringen att 31 583 504 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.6.1). Riksdagen beslutade dock att 30 410 804 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:AU2, rskr. 2014/15:89). Till grund för regeringens förslag låg ökade medel bl.a. till följd av förändringar i arbetslöshetsförsäkringen och minskade medel bl.a. till följd av införande av extratjänster, utbildningskontrakt och traineejobb. Samman-

taget föreslog regeringen en ökning av anslaget för 2015. Arbetsmarknadsutskottet ställde sig dock inte bakom vare sig förändring av arbetslöshetsförsäkringen eller införande av extratjänster, utbildningskontrakt och traineejobb.

För att arbetslöshetsförsäkringen ska fungera som en inkomstbortfallsförsäkring anser regeringen att den högsta inkomstrelaterade ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen bör uppgå till 910 kronor de första 100 dagarna i ersättningsperioden och därefter till 760 kronor per dag. Samtidigt bör även grundbeloppet i arbetslöshetsförsäkringen höjas från 320 kronor till 365 kronor per dag, vilket innebär en förstärkning av inkomsterna för en grupp med svår ekonomisk situation. En sådan höjning kommer även att omfatta ersättningen i form av aktivitetsstöd till deltagare i arbetsmarknadspolitiska program. Dessa förändringar innebär att anslaget behöver tillföras ytterligare medel.

Regeringen avser vidare att stegvis införa en 90-dagarsgaranti för arbetslösa ungdomar. 90-dagarsgarantin syftar till att sätta en bortre gräns för hur länge en ung person ska kunna vara arbetslös, innan han eller hon erbjuds ett jobb, en insats som leder till jobb eller en utbildning. Denna gräns ska successivt kortas till 90 dagar. Garantin kommer att utgöras av befintliga arbetsmarknadspolitiska insatser för arbetslösa ungdomar inklusive de nya insatserna som regeringen redogör för i denna proposition såsom utbildningskontrakt och en form av traineejobb.

Utbildningskontraktet syftar till att arbetslösa ungdomar mellan 20–24 år ska påbörja eller återgå till studier med målsättningen att fullfölja en gymnasieutbildning. Inom ramen för ett utbildningskontrakt ska det vara möjligt att studera på heltid men det ska också vara möjligt att kombinera studier med arbete eller praktik utifrån individuella förutsättningar. Införandet av utbildningskontrakt innebär att anslaget bör minskas eftersom färre ungdomar beräknas uppbära utvecklingsersättning eller aktivitetsstöd.

Traineejobben som införs innebär subventionerade anställningar i kombination med yrkesutbildning som riktas till unga arbetslösa mellan 20–24 år och huvudsakligen till de med en fullföljd gymnasieutbildning.

Traineejobben innebär en möjlighet för unga att kombinera arbete med en relevant yrkesutbildning inom en sektor där allt fler går i pension eller där det finns bristyrken vilket kommer att stärka deras förutsättningar till varaktig anknytning på arbetsmarknaden.

Införandet av traineejobb innebär att anslaget bör minskas eftersom färre personer beräknas uppbära utvecklingsersättning och aktivitetsstöd.

Sysselsättningsfasen ska avvecklas. År 2015 tas första steget för att avveckla sysselsättningsfasen (fas 3) bl.a. genom att extratjänster införs i välfärden. Deltagare i sysselsättningsfasen ska kunna anvisas en extratjänst med en kollektivavtalsenlig lön. Individerna ska därmed kunna utföra välbehövda uppgifter och förstärka de verksamheter som de får arbete inom. Regeringen avser återkomma med ytterligare insatser för de människor som är långtidsarbetslösa.

Införandet av extratjänster innebär att anslaget bör minskas eftersom färre personer kommer att få aktivitetsstöd inom sysselsättningsfasen.

Vidare bör anslaget ökas med anledning av att regeringen avser att öka drivkrafterna för studier för deltagare i sysselsättningsfasen genom att dessa under vissa förutsättningar ska kunna studera kortare kurser med bibehållet aktivitetsstöd.

Anslaget bör också ökas för att möjliggöra fler programplatser tidigt i arbetslösheten.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* bör ökas med 880 000 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 1 649 000 000 kronor 2016 och 250 000 000 kronor 2017, samt minska med 477 000 000 kronor 2018.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 9 276 180 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* ökas med 354 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2015 föreslog regeringen att 11 476 880 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.6.3). Riksdagen beslutade dock att 9 276 180 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:AU2, rskr. 2014/15:89). Skillnaden består bl.a. i att regeringens förslag innefattade införandet av en 90-dagarsgaranti för arbetslösa ungdomar. Genomförandet av garantin omfattade ett införande av utbildningskontrakt samt en form av traineejobb för arbetslösa ungdomar. Skillnaden beror även på regeringens förslag om att extratjänster i välfärden skulle införas för att bidra till en successiv avveckling av sysselsättningsfasen. Arbetsmarknadsutskottet ställde sig dock inte bakom dessa reformer, vilket innebar en lägre anslagsnivå än vad regeringen föreslagit (bet. 2014/15:AU2, rskr. 2014/15:89). Regeringen anser alltjämt att det är viktigt att utbildningskontrakt och traineejobb införs för att bidra till den långsiktiga målsättningen att ungdomar ska få ett jobb, en insats som leder till jobb eller utbildning inom 90 dagar i arbetslöshet. Reformerna innebär ökade utgifter i form av löne-subsventioner och handledarstöd som utbetalas av Arbetsförmedlingen till de arbetsgivare som anställer en ungdom på ett traineejobb eller ersättning till kommuner som ordnar en plats inom ramen för ett utbildningskontrakt. Detta innebär att anslaget bör ökas. Därutöver bör ytterligare resurser tillföras anslaget i syfte att främja lokal samverkan genom Delegationen för större genomslag för arbetsmarknadspolitiska insatser mot ungdomsarbetslöshet på lokal nivå (A 2014:06).

Sysselsättningsfasen ska avvecklas. År 2015 tas första steget för att avveckla sysselsättningsfasen (fas 3) bl.a. genom att extratjänster införs i välfärden. Extratjänsterna innebär ökade utgifter i form av lönesubsventioner samt handledarstöd för anordnare av extratjänster och anslaget bör därför ökas. Regeringen avser att återkomma

med ytterligare insatser för de människor som är långtidsarbetslösa.

Regeringen avser även att göra förändringar i förordningen (1999:594) om flyttningsbidrag, som innebär att stöd enbart kan lämnas för intervjuresor. Förändringen innebär att anslaget bör minskas.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* bör ökas med 354 000 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 2 342 000 000 kronor 2016, 4 920 000 000 kronor 2017 och 6 309 000 000 kronor 2018.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 186 000 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 850 000 000 kronor 2016–2022.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* ökas med 50 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 000 000 000 kronor 2016–2022.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 336 000 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.6.6). Riksdagen beslutade dock att 186 000 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:AU2, rskr. 2014/15:89). Regeringen anser alltjämt att anslaget bör ökas för att påskynda genomförandet av EU:s sysselsättningsinitiativ för unga och det nationella

socialfondsprogrammet i övrigt. Anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* bör därför ökas med 50 000 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 222 000 000 kronor 2016, 360 000 000 kronor 2017 och 46 000 000 kronor 2018.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar som lämnas i denna proposition.

För att kunna öka beslutstakten i verksamheten behöver även bemyndigandet ökas med 150 000 000 kronor. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 000 000 000 kronor 2016–2022.

2:1 Arbetsmiljöverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 625 703 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* ökas med 29 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 709 952 000 kronor skulle anvisas anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 14 avsnitt 5.8.1). Riksdagen beslutade dock att 625 703 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:AU2, rskr. 2014/15:89). Regeringen anser alltjämt att anslaget behöver tillföras ytterligare medel eftersom det har skett en ökning av arbetsskador, inklusive psykisk ohälsa, under den senaste fyraårsperioden, främst i de kvinnodominerande sektorerna. Dessutom ökar sjuktalen för arbetstagare inom dessa sektorer. Med ökade medel kan Arbetsmiljöverket anställa fler arbetsmiljöinspektörer, modernisera och tydliggöra myndighetens regelverk samt utveckla bättre metoder för att mäta effekterna av myndighetens insatser.

Skyddsombuden är en viktig del av det svenska arbetsmiljösystemet. De regionala skyddsombudens uppgift är att aktivera och vara ett stöd för arbetstagar sidan i det lokala arbetsmiljöarbetet, främst på mindre arbetsställen där

det saknas skyddskommittéer. Staten ger årligen ett bidrag till den regionala skyddsombudsverksamheten. Det statliga bidraget har varit på samma nominella nivå under en längre tid och bör höjas.

Regeringen föreslår mot denna bakgrund att anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* bör ökas med 29 000 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 65 000 000 kronor 2016 och med 70 000 000 kronor 2017 och åren därefter.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 32 222 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:3 *Internationella arbetsorganisationen (ILO)* ökas med 4 000 000 kronor.

Anslaget 2:4 *Medlingsinstitutet* minskas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Sveriges årliga medlemsavgift i FN-organet ILO betalas i schweizerfranc. Till följd av att schweizerfrancen har ökat i värde i förhållande till kronan kommer medlen på anslaget att vara otillräckliga. Regeringen anser därför att anslaget 2:3 *Internationella arbetsorganisationen (ILO)* bör ökas med 4 000 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 2:4 *Medlingsinstitutet* minskas med 2 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte nämnvärt påverka myndighetens verksamhet.

2:5 Arbetslivspolitik

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt ramanslag 2:5 *Arbetslivspolitik* förs upp på statens budget med 6 000 000 kronor. Anslaget får användas för utgifter för att finansiera forskning om arbetsliv. Anslaget får även användas för vissa utgifter för

stöd till företagshälsovårdens kompetensförsörjning.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att anslaget 2:5 *Arbetslivspolitik* skulle föras upp på statens budget med 12 000 000 kronor (prop. 2014/15:1 utg.omr. 14 avsnitt 5.8.5). Riksdagen beslutade dock att anslaget inte skulle föras upp på statens budget (bet. 2014/15:AU2, rskr. 2014/15:89). Regeringen anser alltså att arbetslivsforskningen måste stärkas. Regeringen föreslår därför att särskilda medel avsätts för att finansiera forskning om kvinnors arbetsmiljöproblem och arbetsrelaterade ohälsa.

Vidare är företagshälsovården ett viktigt stöd för både arbetsgivare och arbetstagare i det förebyggande arbetsmiljöarbetet för att främja hälsa och underlätta återgång i arbete vid sjukdom. Det är av stor vikt att företagshälsovården har tillgång till rätt kompetens. För att främja kompetensförsörjningen inom företagshälsovården föreslår regeringen att särskilda medel avsätts. Regeringen återkommer i fråga om utformningen av detta stöd.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 2:5 *Arbetslivspolitik* bör föras upp på statens budget med 6 000 000 kronor. För 2016 bedöms utgifterna uppgå till 20 000 000 kronor, för 2017 till 30 000 000 kronor och för 2018 till 30 000 000 kronor. Anslaget får användas för utgifter för att finansiera forskning om arbetsliv. Anslaget får även användas för vissa utgifter för stöd till företagshälsovårdens kompetensförsörjning.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

6.14 Utgiftsområde 15 Studiestöd

1:1 Studiehjälp

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 3 404 725 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Studiehjälp* minskas med 91 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 3 313 725 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:1 *Studiehjälp* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 15 avsnitt 3.8.1). Riksdagen beslutade dock att 3 404 725 000 kronor skulle anvisas anslaget, med motiveringen att kostnadsersättningen till elever i gymnasial lärlingsutbildning, den s.k. lärlingsersättningen, skulle kunna fördubblas fr.o.m. den 1 januari 2015 för att öka antalet elever i lärlingsutbildningen (bet. 2014/15:UbU2, rskr. 2014/15:91).

Lärlingsersättningen infördes i januari 2014 för att täcka elevernas ökade kostnader för kost och transporter under den tid utbildningen är förlagd till en arbetsplats (prop. 2013/14:1 utg.omr. 15 avsnitt 3.8.2). Enligt remisspromemorian inför reformen utgår ersättningsnivån på 1 000 kronor per månad bl.a. från Skatteverkets schablonberäkningar (dnr U2013/6057/SF). Innan en utvärdering av reformen har gjorts anser regeringen att en höjning av ersättningsnivån inte bör prioriteras. Anslaget 1:1 *Studiehjälp* bör därför minskas med 91 000 000 kronor. För 2016 bedöms utgifterna minska med 120 000 000 kronor, för 2017 med 132 000 000 kronor och för 2018 med 142 000 000 kronor 2018.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition. Minskningen bedöms inte påverka verksamheten innevarande år.

1:2 Studiemedel

1:3 Avsättning för kreditförluster

1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor

I statens budget för innevarande år finns för dessa ändamål uppförda ramanslag på 14 289 611 000 kronor, 1 371 607 000 kronor respektive 885 778 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Studiemedel* ökas med 400 000 000 kronor.

Anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* ökas med 419 200 000 kronor.

Anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* ökas med 1 200 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 14 880 700 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:2 *Studiemedel*, 1 809 739 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 888 067 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 15 avsnitten 3.8.2–3.8.4). Riksdagen beslutade dock att 14 289 611 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:2 *Studiemedel*, 1 371 607 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 885 778 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* (bet. 2014/15:UbU2, rskr. 2014/15:91). Skillnaden mellan regeringens förslag och riksdagens beslut beror på en rad faktorer hänförliga till anslagens användning. Regeringen redovisar i det följande sin bedömning av anslagens användning 2015.

Höjd bidragsnivå för vissa lärarutbildningar

Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2015 att studerande på kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen inom matematik, naturorienterande ämnen eller teknik bör kunna få den högre bidragsnivån inom studiemedlen fr.o.m. den 1 juli 2015. Syftet var att stärka rekryteringsläget då bristen på utbildade lärare inom dessa områden är bekymmersam. Riksdagen beslutade dock att 60 000 000 kronor i stället skulle anvisas ett nytt anslag 1:7 *Examenspremie* för examenspremier till studerande på bl.a. dessa utbildningar. Utbildningsutskottet uttalade att förslaget om en examenspremie är en mer verkningfull åtgärd än regeringens bedömning om den högre bidragsnivån (se vidare anslag 1:7 *Examenspremie*). Regeringen anser dock alltjämt att det högre studiebidraget, som uppgår till 7 133 kronor per studiemånad 2015, under studietiden är en lämpligare åtgärd för att rekrytera studerande till utbildning. Studerande på kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen inom matematik, naturorienterande ämnen eller teknik bör därför kunna få den högre bidragsnivån inom studiemedlen för sina studier fr.o.m. hösten

2015. Anslagen 1:2 *Studiemedel* och 1:3 *Avsättning för kreditförluster* bör därför ökas med 59 400 000 kronor respektive 600 000 kronor. För 2016 och framåt bedöms utgifterna på anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 1:4 *Statens utgifter för kreditförluster* öka med 118 700 000 kronor, 1 200 000 kronor respektive 100 000 kronor till följd av denna åtgärd.

Ökade kostnader till följd av utbildningskontrakt

Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2015 att de möjligheter som finns för arbetslösa ungdomar i åldern 20–24 år att under vissa förutsättningar få den högre bidragsnivån inom studiemedlen borde fortsätta, som ett led i införandet av utbildningskontrakt, och framöver anpassas till hur 90-dagarsgarantin utformas. I samband med riksdagens behandling av regeringens proposition uttalade utbildningsutskottet att satsningen ska förlängas, men att det inte är aktuellt att se den som ett led i införandet av utbildningskontrakt för arbetslösa ungdomar. Utskottet föreslog också medel för att den pågående satsningen skulle utökas och även omfatta nyanlända invandrare i åldern 20–24 år som har slutfört sin etableringsplan. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets betänkande.

Regeringen föreslår i denna proposition att medel tillförs för införande av utbildningskontrakt, som syftar till att arbetslösa ungdomar mellan 20–24 år ska påbörja eller återgå till studier med målsättningen att fullfölja en gymnasieutbildning (se avsnitt 6.13). Regeringen anser alltjämt att de möjligheter som finns i dag för arbetslösa ungdomar att få det högre studiebidraget bör fortsätta och vara ett led i införandet av utbildningskontrakt. Anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* bör därför ökas med 150 500 000 kronor, 1 600 000 kronor respektive 100 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 313 700 000 kronor, 3 300 000 kronor respektive 200 000 kronor 2016, 316 700 000 kronor, 3 300 000 kronor respektive 200 000 kronor 2017 och med 323 100 000 kronor, 3 400 000 kronor respektive 200 000 kronor 2018 till följd av denna åtgärd.

Vid en kommande anpassning till hur utbildningskontraktet utformas bör även nyanlända invandrare i åldern 20–24 år som har slutfört sin etableringsplan under vissa

förutsättningar ha möjlighet att få den högre bidragsnivån inom studiemedlen. Regeringen anser därför att de medel som anvisats, utöver medlen för regeringens satsning på utbildningskontrakt, för nyanlända invandrare i åldern 20–24 år bör användas till andra prioriterade insatser. Anslagen 1:2 *Studiemedel* och 1:3 *Avsättning för kreditförluster* bör därför minskas med 20 400 000 kronor respektive 200 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna minska med 40 700 000 kronor respektive 400 000 kronor 2016 samt med 20 400 000 kronor respektive 200 000 kronor 2017 till följd av denna åtgärd.

Ökade kostnader till följd av traineejobb

Regeringen föreslår i denna proposition medel för traineejobb. Traineejobb innebär en möjlighet för arbetslösa ungdomar mellan 20–24 år att kombinera arbete med relevant yrkesutbildning (se avsnitt 6.13). Satsningen på traineejobb innebär ökade kostnader för studiemedel, avsättningar för kreditförluster och statens utgifter för studiemedelsräntor. Anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* bör därför ökas med 10 800 000 kronor, 1 100 000 kronor respektive 100 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 129 600 000 kronor, 12 900 000 kronor respektive 800 000 kronor 2016, 201 600 000 kronor, 20 000 000 kronor respektive 1 200 000 kronor 2017 och med 202 400 000 kronor, 20 100 000 kronor respektive 1 300 000 kronor 2018 till följd av denna åtgärd.

Ökade kostnader till följd av fler utbildningsplatser inom vuxenutbildning

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser inom komvux och yrkesvux (se avsnitt 6.15), vilket även innebär ökade kostnader för studiemedel, avsättningar för kreditförluster och statens utgifter för studiemedelsräntor. Anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* bör därför ökas med 133 300 000 kronor, 10 100 000 kronor respektive 600 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 335 000 000 kronor, 25 300 000 kronor respektive 1 600 000 kronor 2016, 412 500 000 kronor, 31 100 000 kronor respektive 2 000 000 kronor 2017 och med 496 500 000 kronor, 37 400 000 kronor respektive 2 400 000 kronor 2018 till följd av denna åtgärd.

Ökade kostnader till följd av fler utbildningsplatser på folkhögskolan

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser på folkhögskolans allmänna kurs (se avsnitt 6.16), vilket även innebär ökade kostnader för studiemedel, avsättningar för kreditförluster och statens utgifter för studiemedelsräntor. Anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* bör därför ökas med 36 100 000 kronor, 2 700 000 kronor respektive 200 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 96 000 000 kronor, 7 200 000 kronor respektive 500 000 kronor 2016, 97 100 000 kronor, 7 300 000 kronor respektive 500 000 kronor 2017 och med 99 300 000 kronor, 7 500 000 kronor respektive 500 000 kronor 2018 till följd av denna åtgärd.

Ökade kostnader till följd av fler utbildningsplatser på universitet och högskolor

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser på universitet och högskolor, vilket även innebär ökade kostnader för studiemedel, avsättningar för kreditförluster och statens utgifter för studiemedelsräntor (se avsnitt 6.15). Anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* bör därför ökas med 42 300 000 kronor, 4 200 000 kronor respektive 300 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 49 000 000 kronor, 4 900 000 kronor respektive 300 000 kronor 2016, 76 500 000 kronor, 7 600 000 kronor respektive 500 000 kronor 2017 och med 153 000 000 kronor, 15 200 000 kronor respektive 1 000 000 kronor 2018 till följd av denna åtgärd.

Minskade kostnader till följd av studier med aktivitetsstöd

Regeringen anser att det under vissa förutsättningar ska vara möjligt för deltagare i den s.k. sysselsättningsfasen att studera kortare kurser inom komvux, universitet och högskola samt inom yrkeshögskolan med bibehållet aktivitetsstöd (se avsnitt 6.13). Detta innebär minskade kostnader för studiemedel, avsättningar för kreditförluster och statens utgifter för studiemedelsräntor. Anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* bör därför minskas med 12 000 000 kronor, 900 000 kronor respektive 100 000 kronor. Därefter

bedöms utgifterna minska med 38 400 000 kronor, 2 900 000 kronor respektive 200 000 kronor 2016, 38 800 000 kronor, 2 900 000 kronor respektive 200 000 kronor 2017 och med 39 700 000 kronor, 3 000 000 kronor respektive 200 000 kronor 2018 till följd av denna åtgärd.

Åldersavskrivningen behålls

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 1 809 739 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 15 avsnitt 3.8.3). Riksdagen beslutade dock att 1 371 607 000 kronor skulle anvisas anslaget, till följd av att utbildningsutskottet bl.a. ställt sig bakom ett förslag om helt avskaffad åldersavskrivning för studielån och återkrav av studiemedel. Förslaget innebär att åldersavskrivningen av studielån, som i dag sker vid utgången av det år då låntagaren fyller 67 år, avskaffas, liksom motsvarande åldersavskrivning för återkrav. Förslaget remitterades våren 2014 (dnr U2014/4061/SF) och möttes av kritik från flera remissinstanser. Bland annat avstyrkte Centrala studiestödsnämnden förslaget, främst av skälet att de ekonomiska konsekvenserna är osäkra och att det innebär ett risktagande att minska de avsättningar som ska täcka framtida avskrivningar.

Regeringen anser att det finns flera allvarliga problem med förslaget om avskaffad åldersavskrivning för studieskulder. Regeringen anser bland annat att förslaget på ett oskäligt sätt missgynnar personer med låga inkomster och pensioner, och då särskilt kvinnor. Regeringen anser mot denna bakgrund att förslaget om slopad åldersavskrivning för studieskulder inte bör genomföras. Anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* bör därför ökas med 400 000 000 kronor. Därefter bedöms utgifterna öka med 395 000 000 kronor 2016, 387 000 000 kronor 2017 och med 377 000 000 kronor 2018 till följd av denna åtgärd. Ökade, eller minskade, utgifter på anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* påverkar inte den offentliga sektorns finansiella sparande då avsättningarna görs för framtida kreditförluster och det finansiella sparandet endast påverkas av konstaterade förluster.

Sammantagen budgeteffekt

I tabell 6.1 redovisas en sammanställning över utgiftsförändringarna på anslagen.

Tabell 6.1 Sammantagen budgeteffekt 2015 för anslagen 1:2 Studiemedel, 1:3 Avsättning för kreditförluster och 1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor

Miljoner kronor

Anslag 1:2 Studiemedel	
Höjd bidragsnivå för vissa lärarutbildningar	59,4
Höjd bidragsnivå för nyanlända	-20,4
Utbildningskontrakt	150,5
Traineejobb	10,8
Fler platser inom komvux/yrkesvux	133,3
Fler platser på folkhögskolan	36,1
Fler platser på universitet och högskolor	42,3
Studera med aktivitetsstöd	-12,0
Summa utgiftsförändring	400,0
Anslag 1:3 Avsättning för kreditförluster	
Höjd bidragsnivå för vissa lärarutbildningar	0,6
Höjd bidragsnivå för nyanlända	-0,2
Utbildningskontrakt	1,6
Traineejobb	1,1
Fler platser inom komvux/yrkesvux	10,1
Fler platser på folkhögskolan	2,7
Fler platser på universitet och högskolor	4,2
Studera med aktivitetsstöd	-0,9
Åldersavskrivning behålls	400
Summa utgiftsförändring	419,2
Anslag 1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor	
Utbildningskontrakt	0,1
Traineejobb	0,1
Fler platser inom komvux/yrkesvux	0,6
Fler platser på folkhögskolan	0,2
Fler platser på universitet och högskolor	0,3
Studera med aktivitetsstöd	-0,1
Summa utgiftsförändring	1,2

Sammantaget bör anslagen 1:2 *Studiemedel*, 1:3 *Avsättning för kreditförluster* och 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* ökas med 400 000 000, 419 200 000 kronor respektive 1 200 000 kronor. Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

För de kommande åren bedöms anslaget 1:2 *Studiemedel* ökas med 962 900 000 kronor 2016, 1 163 900 000 kronor 2017 och 1 353 300 000 kronor 2018. För de kommande åren bedöms anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* ökas med 446 500 000 kronor 2016, 454 400 000

kronor 2017 och 458 800 000 kronor 2018. För de kommande åren bedöms anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* ökas med 3 300 000 kronor 2016, 4 300 000 kronor 2017 och 5 300 000 kronor 2018.

1:7 Examenspremie

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 60 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Examenspremie* minskas med 60 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen beslutade för 2015 att 60 000 000 kronor skulle anvisas ett nytt anslag 1:7 *Examenspremie* (bet. 2014/15:UbU2, rskr. 2014/15:91) i syfte att införa examenspremier till vissa lärarstuderande. En promemoria med förslag om införande av s.k. examenspremier remitterades våren 2014 (dnr U2014/4064/SF). Remissinstanserna var i huvudsak positiva till att något gjordes för att stimulera den berörda målgruppen, men bedömde att det inte skulle få tillräcklig effekt varken på kort eller lång sikt. Regeringen anser alltså, som angetts ovan, att den högre bidragsnivån inom studiemedlen är en mer lämplig åtgärd än examenspremier för att snabbt locka fler personer att utbilda sig till lärare inom matematik, naturorienterade ämnen eller teknik. Förslaget om examenspremier bör därför inte genomföras. Det nya anslaget 1:7 *Examenspremie* bör därför minskas med 60 000 000 kronor. Utgifterna bedöms därefter minska med 85 000 000 kronor 2016, 110 000 000 kronor 2017 och med 131 000 000 kronor 2018 till följd av denna åtgärd.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition.

1:8 Centrala studiestödsnämnden

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 188 647 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Centrala studiestödsnämnden* minskas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 183 164 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:8 *Centrala studiestödsnämnden* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 15 avsnitt 3.8.7). Riksdagen beslutade dock att 188 647 000 kronor skulle anvisas anslaget med motiveringen att Centrala studiestödsnämnden hade behov av medel för genomförandet av examenspremiereformen (bet. 2014/15:UbU2, rskr. 2014/15:91).

Regeringen anser, i enlighet med vad som anförts ovan, att förslaget om examenspremier till vissa lärarstuderande inte bör genomföras. Centrala studiestödsnämnden har således inte behov av de medel som finns avsatta för genomförandet av reformen. Anslaget 1:8 *Centrala studiestödsnämnden* bör därför minskas med 5 000 000 kronor.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition.

6.15 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

1:1 Statens skolverk

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 540 257 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Statens skolverk* minskas med 18 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 472 352 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:1 *Statens skolverk* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.1). Riksdagen beslutade dock att 540 257 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Regeringen anser i enlighet med vad som anfördes i propositionen Ökad individanpassning – en

effektivare sfi och vuxenutbildning att ett material för att stödja en likvärdig bedömning och betygssättning inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå i kurserna svenska, svenska som andraspråk, matematik, engelska och samhällskunskap bör tas fram, i stället för nationella prov (prop. 2014/15:85). Ett sådant material bedöms utgöra en fullgod ersättning för nationella prov, samtidigt som kostnaden blir lägre. Kostnaderna bedöms även bli lägre för vissa informationsinsatser under 2015.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:1 *Statens skolverk* bör minskas med 18 000 000 kronor. Från och med 2016 bedöms utgifterna minska med 16 000 000 kronor årligen.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition.

1:2 Statens skolinspektion

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 410 565 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Statens skolinspektion* minskas med 11 900 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 383 665 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:2 *Statens skolinspektion* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.2). Riksdagen beslutade dock att 410 565 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Ökningen avsåg bl.a. en förstärkt tillsyn över förskolan som bl.a. innebär en kvalitetsgranskning där barngruppernas storlek analyseras särskilt. Regeringen anser att denna förstärkta tillsyn inte behöver innehålla regelmässiga stickprov genom besök på ett antal förskolor i varje kommun. Anslaget bör därför minskas med 10 000 000 kronor 2015.

Ökningen avsåg även 1 900 000 kronor för central rättning av elevlösningar på nationella prov inom komvux på grundläggande nivå. Regeringen anser dock, som anförts under anslaget 1:1 *Statens skolverk*, att ett stödmaterial bör ersätta sådana nationella prov. Någon central

rättning av elevlösningar av sådana prov är därmed inte aktuell. Anslaget bör därför minskas med 1 900 000 kronor.

Mot denna bakgrund anser regeringen att anslaget 1:2 *Statens skolinspektion* bör minskas med 11 900 000 kronor. Utgifterna bedöms minska med motsvarande belopp 2016 och framåt.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition.

1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 3 710 955 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 145 000 000 kronor 2016–2019.

Regeringens förslag: Anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* minskas med 152 000 000 kronor.

Anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* får även användas för inrättande av ett nationellt kunskaps- och resurscentrum mot rasism.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 178 000 000 kronor 2016–2023.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 4 393 285 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:5 *Utvecklingen av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.5). Riksdagen beslutade dock att 3 710 955 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Skillnaden mellan regeringens förslag och riksdagens beslut beror på en rad faktorer hänförliga till anslagets användning. Regeringen redovisar i det följande sin bedömning av anslagets storlek och användning 2015 och även

den fleråriga budgeteffekten. Redovisningen baserar sig på regeringens överväganden i budgetpropositionen för 2015 och riksdagens ställningstaganden om anslaget användning.

Nationella skolutvecklingsprogram

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2015 att 136 000 000 kronor av anslaget skulle användas för satsningen nationella skolutvecklingsprogram. Utbildningsutskottet uttalade dock att nationella skolutvecklingsprogram inte skulle genomföras. Regeringen anser alltjämt att satsningen bör genomföras för att ge alla huvudmän och skolor möjlighet att utvecklas. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor. För 2016 och framåt bedöms satsningen uppgå till 140 000 000 kronor årligen.

Förstärkning av Statens skolverks informationskampanj om lärar- och förskolläraryrket

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2015 att 5 000 000 kronor av anslaget skulle användas för en förstärkning av Statens skolverks informationskampanj om lärar- och förskolläraryrket och de nya lärar- och förskolläraryrketerna. Utbildningsutskottet uttalade dock att förstärkningen av informationskampanjen inte skulle genomföras. Regeringen anser alltjämt att Statens skolverks informationskampanj behöver förstärkas och att anslaget därför ska ökas med 5 000 000 kronor.

Fler speciallärare och specialpedagoger

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2015 att 200 000 000 kronor skulle avsättas för insatser som i huvudsak skulle syfta till att öka tillgången till specialpedagogiskt stöd i förskoleklass och årskurs 1–3. Utbildningsutskottet uttalade dock att satsningen inte skulle genomföras. Regeringen anser alltjämt att satsningen bör genomföras för att öka tillgången till speciallärare och specialpedagoger. Av tidsmässiga skäl är det emellertid endast möjligt att genomföra en mycket begränsad del av satsningen under 2015. Anslaget bör därför endast ökas med 8 000 000 kronor. Syftet är att göra det mer attraktivt för verksamma lärare att genom utbildning inom ramen för satsningen Lärarlyftet II få en speciallärarexamen med specialisering mot utvecklingsstörning. Det bidrag om 500 kronor per högskolepoäng som enligt förordningen (2007:222) om statsbidrag för fortbildning av lärare samt fritidspedagoger

och motsvarande i dag lämnas till huvudmän vars lärare deltar i den ovan nämnda utbildningen kommer därmed att höjas. För 2016 och framåt bedöms satsningen på ökad tillgång till specialpedagogiskt stöd uppgå till 500 000 000 kronor årligen.

Yrkescollege

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2015 att 5 000 000 kronor av anslaget skulle användas för att stimulera framväxten av s.k. yrkescollege på gymnasieskolans yrkesprogram. Utbildningsutskottet uttalade dock att insatsen inte skulle genomföras. Regeringen anser alltjämt att s.k. yrkescollege eller liknande samverkansmodeller bör stimuleras och spridas till fler branscher och att anslaget därför bör ökas med 2 500 000 kronor. För 2016–2018 bedöms satsningen uppgå till 5 000 000 kronor årligen.

Kompetensutveckling av sfi-lärare

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2015 att 30 000 000 kronor av anvisade medel under anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* skulle användas för kompetensutveckling av lärare inom utbildning i svenska för invandrare, förkortad sfi, (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.10). Utbildningsutskottet uttalade dock att insatsen inte skulle genomföras (bet. 2014/15:UbU1 s. 53 f.). Regeringen anser alltjämt att satsningen bör genomföras för att öka antalet lärare inom sfi och genomföra utvecklingsinsatser för dessa. Denna satsning bör även omfatta lärare i svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning. För 2015 bör 15 000 000 kronor användas för satsningen varav 10 000 000 kronor av anvisade medel under anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* och 5 000 000 kronor av anvisade medel under anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal*. Anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Nationellt kunskaps- och resurscentrum mot rasism

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2015 sin avsikt att analysera behovet av och se över formerna för ett nationellt kunskaps- och resurscentrum mot rasism, bl.a. för att sprida de lyckade modeller som finns för att minska rekryteringen av människor till rasistiska

organisationer (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 9.1). Regeringen anser nu att åtgärder inom området bör vidtas skyndsamt och att ett nationellt kunskaps- och resurscentrum mot rasism bör inrättas. Anslaget bör därför även få användas för inrättandet av ett nationellt kunskaps- och resurscentrum mot rasism och bör ökas med 5 000 000 kronor för denna verksamhet. I budgetpropositionen för 2016 avser regeringen återkomma till vilka permanenta medel som bör avsättas kommande år.

Samverkan för bästa skola

Regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2015 att 475 000 000 kronor av anvisade medel under anslaget skulle användas för satsningar på skolor med låga resultat och på nyanlända elever, inom ramen för Samverkan för bästa skola. Utbildningsutskottet uttalade dock att satsningarna inte skulle genomföras i enlighet med regeringens intentioner och tog i stället ställning för en annan satsning som även den benämns insatser för skolor med låga resultat samt nyanlända elever, men som i huvudsak inkluderar andra insatser och uppgår till 300 000 000 kronor. Regeringen anser alltså att satsningen ska genomföras med utgångspunkt i vad som redovisades i budgetpropositionen för 2015 men med oförändrade medel jämfört med utskottets ställningstagande. Av dessa medel har regeringen beslutat att 24 300 000 kronor ska användas för implementering av kartläggningmaterial för nyanlända elever under 2015, vilket överensstämmer med utskottets ställningstagande. Statens skolverk bör vidare, i enlighet med vad som redovisades i budgetpropositionen, få träffa överenskommelser med skolhuvudmän för insatser riktade till skolor med låga resultat och tuffa förutsättningar. Regeringen avser dock att överväga om satsningen kan bli mer effektiv om statsbidrag inte riktas till huvudmännen utan att Statens skolverk i stället disponerar medlen och efter dialog med varje berörd huvudman fattar beslut om insatser som är väl anpassade efter huvudmännens olika förutsättningar och behov. När det gäller satsningar på nyanlända elever avser regeringen att, utöver det som redovisades i budgetpropositionen, genomföra satsningar för att höja studieresultaten för nyanlända elever och för elever med annat modersmål än svenska. Sammanfattningsvis innebär detta att anslaget

storlek inte ändras i förhållande till utskottets ställningstagande, men att det delvis bör användas på ett annat sätt. För 2016 och framåt bedöms 600 000 000 kronor avsättas årligen för satsningen, vilket innebär att utgifterna bedöms öka med 250 000 000 kronor 2016, 150 000 000 kronor 2017 och 200 000 000 kronor 2018.

Flytt av medel avseende rektorslyftet

Sedan 2011 har Statens skolverk i uppdrag att svara för fortbildning av rektorer (U2011/1195/S). Satsningen har förlängts t.o.m. 2015 i enlighet med vad som anfördes i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.5). Kompetensutvecklings-satsningen belastade fram t.o.m. 2014 anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal*. För 2015 har dock medel för satsningen beräknats under anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*. För att underlätta hanteringen av medlen och för att satsningen ska behandlas konsekvent på statens budget bör anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* minskas med 10 000 000 kronor. Anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* bör ökas med motsvarande belopp.

Satsningar som minskas jämfört med riksdagens beslut

Utbildningsutskottet har uttalat att 20 000 000 kronor av anslaget ska avsättas för att bl.a. öka kvaliteten och studieresultaten för gymnasieskolans introduktionsprogram. Regeringen anser dock att dessa insatser ryms inom ramen för regeringens satsning Samverkan för bästa skola. Anslaget bör därför minskas med 20 000 000 kronor.

Vidare har utbildningsutskottet anfört att 10 000 000 kronor av anslaget ska användas för utredning och planering av nödvändiga förberedelser för att betyg ska kunna ges från årskurs 4. Regeringen anser dock att av dessa medel bör endast 5 000 000 kronor avsättas för att förbereda de insatser som krävs i enlighet med överenskommelsen mellan regeringen och de borgerliga oppositionspartierna om målstyrning i skolan. Även för 2016 och 2017 bedöms satsningen uppgå till 5 000 000 kronor per år. Anslaget bör därför minskas med resterande 5 000 000 kronor.

Ytterligare en reform som ingick i utbildningsutskottets ställningstagande var en

satsning om 20 000 000 kronor 2015 för Statens skolverks arbete för att främja en trygg skolmiljö, bättre ordning och studiero. Regeringen anser dock inte att denna satsning bör prioriteras. Däremot kan liknande insatser komma att göras inom ramen för nationella skolutvecklingsprogram. Anslaget bör därför minskas med 20 000 000 kronor.

Vidare har utbildningsutskottet uttalat att ytterligare 13 000 000 kronor av anslaget ska användas för karriärtjänster i utanförskapsområden. Regeringen anser dock inte att denna satsning bör prioriteras. Däremot kan liknande insatser komma att göras inom ramen för satsningen på samverkan för bästa skola. Anslaget bör därför minskas med 13 000 000 kronor.

För att fler lärare ska kunna delta i läslýftet 2015 ansåg utbildningsutskottet att ytterligare 70 000 000 kronor skulle avsättas för detta ändamål. Regeringen bedömer dock att det nu endast är motiverat att förstärka läslýftet under innevarande år med 25 000 000 kronor. Anslaget bör därför minskas med 45 000 000 kronor.

Regeringen angav i budgetpropositionen för 2015 att 72 000 000 kronor av anvisade medel under anslaget skulle användas för att förstärka statsbidraget för lovskola. Utbildningsutskottet uttalade dock att förstärkningen skulle uppgå till 100 000 000 kronor 2015 och att den skulle avse elever i årskurs 6–9. Regeringen anser alltjämt att förstärkningen endast behöver uppgå till 72 000 000 kronor, men att den även ska omfatta elever på gymnasieskolan i dess helhet. Detta innebär att den sammanlagda satsningen på lovskola uppgår till 150 000 000 kronor 2015. Även för 2016 och framåt bedöms satsningen uppgå till 150 000 000 kronor per år. Regeringen anser därför att anslaget bör minskas med 28 000 000 kronor.

Korrigerig av anslagsnivån

Riksdagens beslut om anslagets nivå innebar en minskning i förhållande till regeringens förslag i budgetpropositionen. Nettoeffekten av de beskrivna satsningarna i utbildningsutskottets betänkande innebär dock att anslagets nivå borde ha minskats med ytterligare 68 000 000 kronor jämfört med den minskning som beslutades. För att korrigera detta anser regeringen att anslaget bör minskas med 68 000 000 kronor.

Satsning som ökas jämfört med riksdagens beslut

Utbildningsutskottet har uttalat att anslaget ska minskas med 7 000 000 kronor för att bidra till prioriterade satsningar. Regeringen anser inte att denna neddragning är prioriterad. Anslaget bör därför ökas med 7 000 000 kronor.

Ändring av inriktning

Regeringen beräknade i budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.5) att 17 400 000 kronor skulle avsättas 2015 för försöksverksamhet med ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan. Regeringen avser att använda högst 1 100 000 kronor av dessa medel för att öka intresset för gymnasial yrkesutbildning.

Beställningsbemyndigande

Statens skolverk har ett uppdrag om befattningsutbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem (U2008/2648/S). För satsningen tecknas sexåriga avtal med universitet och högskolor. Nya avtal kommer att ingås 2015 och sträcka sig fram t.o.m. 2021. För att de som påbörjar utbildningen 2021 ska kunna avsluta sin utbildning behövs ett bemyndigande t.o.m. 2023. Bemyndigandet behöver därmed både förlängas och ökas. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 178 000 000 kronor 2016–2023.

Sammantagen budgeteffekt

I tabell 6.2. redovisas en sammanställning över utgiftsförändringarna under anslaget.

Tabell 6.2 Sammantagen budgeteffekt 2015 för anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Miljoner kronor

Förändringar som innebär ökade utgifter	
Nationella skolutvecklingsprogram	20
Informationskampanj om lärar- och föskolläroarbetsutbildningarna	5
Fler speciallärare och specialpedagoger	8
Yrkescollege	2,5
Kompetensutvecklingsinsatser sfi-lärare	10
Kunskaps- och resurscentrum mot rasism	5
Samverkan för bästa skola	300
Summa ökade utgifter	350
Förändringar som innebär minskade utgifter	
Skola under lov	-28
Insatser för skolor med låga resultat samt nyanlända elever	-300
Gymnasieskolans introduktionsprogram	-20
Betyg från årskurs 4 (del av)	-5
Medel för studiero	-20
Medel för karriärtjänster i utanförskapsområden	-13
Förlängning av läslifvet (del av)	-45
Korrigerig av anslagsnivån m.m.	-61
Summa minskade utgifter	-492
Flytt av medel mellan anslag	
Fortbildning av rektorer	-10
Summa förändring anslag 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	-152

Sammantaget innebär utgiftsförändringarna att anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* bör minskas med 152 000 000 kronor. Utgifterna bedöms öka med 681 000 000 kronor 2016, 659 000 000 kronor 2017 och 739 000 000 kronor 2018.

Minskningen används för att bidra till finansieringen av de anslagsökningar som föreslås i denna proposition.

1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 4 054 500 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2015.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.* ökas med 24 500 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 415 000 000 kronor 2016.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 4 103 500 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.7). Riksdagen beslutade dock att 4 054 500 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90).

Skillnaden mellan regeringens förslag och riksdagens beslut är att riksdagen inte ställde sig bakom regeringens förslag att utöka stödet till huvudmän som erbjuder omsorg på kvällar, nätter och helger. Regeringen anser alltjämt att stödet till huvudmännen behöver förstärkas för att få fler kommuner att erbjuda denna omsorg. Detta är viktigt mot bakgrund av att många föräldrar annars kan hindras från att arbeta så mycket som de skulle vilja. En bättre utbyggd omsorg på kvällar, nätter och helger kan därmed bidra till att kvinnors och mäns sysselsättningsgrad kan öka. Mot denna bakgrund behöver ytterligare medel tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.* bör ökas med 24 500 000 kronor. För 2016 bedöms anslaget ökas med 49 000 000 kronor och fr.o.m. 2017 med 80 000 000 kronor årligen för detta stöd.

I budgetpropositionen för 2015 uttalade regeringen vidare att 415 000 000 kronor skulle avsättas 2015 och 830 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2016, för att stödja huvudmän i arbetet med att minska gruppstorlekar och öka personaltätheten i förskolan. Utbildningsutskottets ställningstagande och riksdagens beslut innebar dock att stödet även skulle innefatta fritidshem och att det skulle vara prestationsbaserat. Regeringen anser alltjämt att stödet endast bör riktas till förskolan och inte vara prestationsbaserat.

Den föreslagna satsningen på minskade barngrupper i förskolan innebär att Statens skolverk ska fördela statsbidrag till huvudmän i syfte att minska barngrupperna i förskolan. Från och med 2016 bör 830 000 000 kronor avsättas årligen för detta ändamål. Detta innebär att Statens skolverk behöver besluta om bidrag som ska utbetalas under vårterminen 2016, varför ett bemyndigande om ekonomiska åtaganden behövs för 2015. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 415 000 000 kronor 2016.

1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 355 226 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 206 000 000 kronor 2016.

Regeringens förslag: Anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* minskas med 61 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 266 000 000 kronor 2016–2018.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 482 226 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.10). Riksdagen beslutade dock att 355 226 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Skillnaden mellan regeringens förslag och riksdagens beslut beror på en rad faktorer hänförliga till anslagets användning. Regeringen redovisar i det följande den bedömning som ligger till grund för regeringens förslag om anslagets storlek och användning för 2015 och även den fleråriga

budgeteffekten. Redovisningen baserar sig på regeringens överväganden under anslaget i budgetpropositionen samt utbildningsutskottets ställningstaganden och riksdagens beslut när det gäller anslagets användning.

Kompetensutvecklingsinsatser för lärare och förskolepersonal

Regeringen angav i budgetpropositionen för 2015 att 200 000 000 kronor av anslaget skulle avsättas för kompetensutveckling av lärare och förskolepersonal. Utbildningsutskottet uttalade dock att insatsen inte skulle genomföras. Regeringen anser alltså att satsningen bör genomföras, men endast en mycket begränsad del av satsningen kan genomföras under 2015. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor för att Statens skolverk ska kunna påbörja ett förberedande arbete med kompetensutvecklingsinsatser för lärare och förskolepersonal. Från och med 2016 bedöms utgifterna för satsningen uppgå till 200 000 000 kronor årligen.

Kompetensutvecklingsinsatser för rektorer och förskolechefer

Regeringen angav i budgetpropositionen för 2015 att 5 000 000 kronor av anslaget skulle avsättas för kompetensutveckling av rektorer och förskolechefer. Utbildningsutskottet uttalade dock att satsningen inte skulle genomföras. Regeringen anser alltså att kompetensutvecklingsinsatser för att utveckla rektorer och förskolechefer pedagogiska ledarskap bör prioriteras. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 kronor. För 2016–2018 bedöms satsningen uppgå till 20 000 000 kronor årligen.

Kompetensutvecklingsinsatser för sfi-lärare

Regeringen angav i budgetpropositionen för 2015 att 30 000 000 kronor av anvisade medel under anslaget skulle avsättas för kompetensutveckling av lärare inom utbildningen svenska för invandrare (sfi). Utbildningsutskottet ställde sig dock inte bakom att insatsen skulle genomföras. Regeringen anser alltså att det behövs insatser för att lärare som undervisar i sfi ska få tillräckliga möjligheter till kompetensutveckling och att även lärare i svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning ska få sådana möjligheter. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 kronor (se även ovan under anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*). Från och med

2016 bedöms satsningen uppgå till 100 000 000 kronor per år för denna insats.

Flytt av medel avseende rektorslyftet

Sedan 2011 har Statens skolverk i uppdrag att svara för fortbildning av rektorer (U2011/1195/S). Satsningen har förlängts t.o.m. 2015 i enlighet med vad som anfördes i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.5). Kompetensutvecklingssatsningen har fram t.o.m. 2014 belastat anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal*. För att underlätta hanteringen av medlen och för att satsningen ska behandlas konsekvent bör anslaget ökas med 10 000 000 kronor. Anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* minskas med motsvarande belopp.

Satsningar som minskas jämfört med riksdagens beslut

Utbildningsutskottet uttalade att 68 000 000 kronor av anslaget, inom ramen för reformen tioårig grundskola, skulle användas för vidareutbildning av förskollärare som är tillsvidareanställda i förskoleklassen. Utbildningen skulle enligt utskottet leda till lärarlegitimation och behörighet att undervisa i årskurs 1–3. Regeringen anser dock inte att medel bör avsättas för denna satsning. Anslaget bör därför minskas med 68 000 000 kronor.

Vidare angav utbildningsutskottet att 15 000 000 kronor av anvisade medel under anslaget skulle användas för ett förskolechefslyft. Regeringen gör dock bedömningen att den ovan redovisade satsningen på kompetensutveckling för rektorer och förskolechefer tillgodoser detta behov. Anslaget bör därför minskas med 15 000 000 kronor.

Beställningsbemyndigande

Den föreslagna satsningen på kompetensutveckling för rektorer och förskolechefer innebär att fleråriga avtal behöver ingås med lärosätena. Nya avtal kommer 2015 att behöva ingås som sträcker sig fram t.o.m. 2018. Det betyder att de ekonomiska åtagandena behöver omfatta en längre tidsperiod som innefattar även 2017 och 2018 samt att åtagandenas omfattning därmed kommer att öka. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare

gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 266 000 000 kronor 2016–2018.

Sammantagen budgeteffekt

Sammantaget bör anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* minskas med 61 000 000 kronor. Anslaget bedöms ökas med 135 000 000 kronor 2016, 101 000 000 kronor 2017 och 135 000 000 kronor 2018.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition.

1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 102 257 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:12 *Myndigheten för yrkeshögskolan* ökas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan bör tillföras ytterligare medel under 2015 för bl.a. de kostnader som beräknas uppstå i myndighetens verksamhet med anledning av införandet av en nationell referensram för kvalifikationer för livslångt lärande. Myndigheten bör även tillföras medel för sitt arbete med att öka mångfalden inom yrkeshögskolan. Myndigheten ska bl.a. stimulera utbildningsanordnare att i större omfattning använda validering som ett verktyg i antagningsförfarandet.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:12 *Myndigheten för yrkeshögskolan* bör ökas med 5 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* under utgiftsområde 13 *Integration och jämställdhet* minskas med motsvarande belopp.

1:14 Statligt stöd till vuxenutbildning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 2 395 504 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:14 *Statligt stöd till vuxenutbildning* ökas med 301 475 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2015 en satsning på ett nytt kunskapslyft, bl.a. i form av ökat antal utbildningsplatser inom kommunal vuxenutbildning (komvux). Regeringen föreslog att 2 876 654 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:14 *Statligt stöd till vuxenutbildning* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.1.14). Riksdagen beslutade dock att 2 395 504 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Skillnaden mellan regeringens förslag och riksdagens beslut beror på en rad olika faktorer hänförliga till anslagets användning. Regeringen anser att införandet av ett kunskapslyft är fortsatt angeläget. Regeringen redovisar i det följande sin bedömning av anslagets storlek och användning 2015 och även den fleråriga budgeteffekten. Redovisningen baserar sig på regeringens överväganden under anslaget i budgetpropositionen samt utbildningsutskottets ställningstaganden och riksdagens beslut när det gäller anslagets användning.

Komvux och yrkesvux

För att bidra till en ökad volym av utbildningsplatser i komvux och satsningen på yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning (yrkesvux) bör anslaget ökas så att kommunerna kan tilldelas ytterligare medel för sådan utbildning. Satsningen bedöms motsvara ca 2 770 utbildningsplatser 2015, ca 6 980 utbildningsplatser 2016, ca 8 500 utbildningsplatser 2017 och ca 10 000 utbildningsplatser fr.o.m. 2018. Regeringen anser därför att anslaget bör ökas med 131 600 000 kronor. Utgifterna bedöms öka med 331 600 000 kronor 2016, 403 700 000 kronor 2017 och 475 000 000 kronor fr.o.m. 2018.

Utbildningskontrakt och 20–24 åringar

Utbildningskontrakt är en del av regeringens satsning på en 90-dagarsgaranti för arbetslösa ungdomar 20–24 år och syftar till att dessa ungdomar ska påbörja eller återgå till studier med målsättningen att fullfölja en gymnasieutbildning. Inom ramen för ett utbildningskontrakt ska det vara möjligt att studera på heltid men det ska också vara möjligt att kombinera studier på gymnasienivå med arbete eller praktik utifrån individuella förutsättningar (se även avsnitt 6.13). Anslaget bör därför tillföras medel för statsbidrag till kommunerna för utbildningsplatser. Satsningen bedöms motsvara ca 1 750 utbildningsplatser under 2015 och därefter ca 3 675 utbildningsplatser årligen. Regeringen anser därför att anslaget bör ökas med 64 750 000 kronor 2015. Utgifterna bedöms öka med 135 975 000 kronor fr.o.m. 2016.

Utbildningsutskottet uttalade även att medel skulle avsättas för att vissa ungdomar i åldern 20–24 år skulle kunna få den högre bidragsnivån inom studiemedlen. Till följd av denna satsning bör ytterligare medel avsättas för statsbidrag till kommunerna för ökade kostnader för komvux. Medel bör även avsättas för redan pågående utbildning med anledning av satsningen. Regeringen anser därför att anslaget bör ökas med 97 125 000 kronor. Utgifterna bedöms öka med 41 625 000 kronor 2016 och 13 875 000 kronor 2017.

Vidare uttalade utbildningsutskottet att 6 000 000 kronor skulle avsättas för att satsningen på förhöjt studiebidrag för vissa ungdomar i åldern 20–24 skulle utökas till att även omfatta nyanlända invandrare i samma ålder som slutfört sin etableringsplan. Regeringen anser dock att vid en kommande anpassning till hur utbildningskontraktet utformas bör även nyanlända invandrare i åldern 20–24 år som har slutfört sin etableringsplan under vissa förutsättningar ha möjlighet att få den högre bidragsnivån inom studiemedlen (se även avsnitt 6.14). De medel som under anslaget har anvisats för dessa invandrare bör därför användas för andra prioriterade insatser. Regeringen anser därför att anslaget bör minskas med 6 000 000 kronor. Utgifterna bedöms minska med 12 000 000 kronor 2016 och 6 000 000 kronor 2017.

Traineejobb

För att möjliggöra att ungdomar med traineejobb ska kunna kombinera arbete med relevant yrkesutbildning bör medel avsättas för utbildningsplatser inom vuxenutbildningen (se även avsnitt 6.13). Regeringen bedömer att satsningen kommer att omfatta ca 295 utbildningsplatser under 2015, ca 3 550 utbildningsplatser under 2016, ca 5 450 utbildningsplatser under 2017 och ca 5 340 utbildningsplatser under 2018. Regeringen anser därför att anslaget bör ökas med 14 000 000 kronor. Utgifterna bedöms öka med 168 700 000 kronor 2016, 258 900 000 kronor 2017 och 253 800 000 kronor 2018.

Sammantagen budgeteffekt

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:14 *Statligt stöd till vuxenutbildning* sammantaget bör ökas med 301 475 000 kronor. För kommande år bedöms utgifterna öka med 665 900 000 kronor 2016, 806 450 000 kronor 2017 och 864 775 000 kronor 2018.

1:17 Skolforskningsinstitutet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 20 000 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2015.

Regeringens förslag: Anslaget 1:17 *Skolforskningsinstitutet* ökas med 5 000 000 kronor.

Anslaget får även användas för finansieringsbidrag för praktiktäna forskning.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:17 *Skolforskningsinstitutet* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 5 000 000 kronor 2016–2018.

Skälen för regeringens förslag: Den 1 januari 2015 inrättades den nya myndigheten Skolforskningsinstitutet. Enligt förordningen (2014:1578) med instruktion för Skolforskningsinstitutet ska myndigheten bidra till att de verksamma inom skolväsendet ges goda förutsättningar att planera, genomföra och utvärdera undervisningen med stöd av vetenskapligt underbyggda metoder och

arbetsätt. Myndigheten ska bidra till goda förutsättningar för barns och elevers utveckling och lärande och till förbättrade kunskapsresultat för elever.

Vidare ska myndigheten bl.a. utlysa medel för praktiktäna forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom de områden där relevant sådan forskning saknas, och fördela medel till praktiktäna forskning av högsta vetenskapliga kvalitet.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att medel skulle avsättas för finansiering av praktiktäna forskning (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 9.4). I samband med riksdagens behandling av regeringens proposition tog utbildningsutskottet ställning mot att resurser skulle avsättas för finansiering av bl.a. praktiktäna forskning. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets betänkande (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Regeringen anser dock alltjämt att satsningen bör genomföras och föreslår därför att medel avsätts för finansiering av praktiktäna forskning. Anslaget 1:17 *Skolforskningsinstitutet* bör därför ökas med 5 000 000 kronor. Från och med 2016 bedöms satsningen uppgå till 20 000 000 kronor per år. Anslaget bör även få användas för finansieringsbidrag för praktiktäna forskning.

För att kunna utlysa och fördela medel för praktiktäna forskning behövs ett bemyndigande för att ingå ekonomiska åtaganden. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:17 *Skolforskningsinstitutet* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 5 000 000 kronor 2016–2018.

2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:29 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:31 Malmö högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:37 Gymnastik- och idrotthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

I statens budget för innevarande år finns för de ändamål som gäller för dessa anslag uppförda ramanslag på 1 558 642 000 kronor, 1 848 383 000 kronor, 1 904 968 000 kronor, 1 600 053 000 kronor, 1 250 031 000 kronor, 1 381 971 000 kronor, 642 341 000 kronor, 1 054 552 000 kronor, 623 487 000 kronor, 597 276 000 kronor, 993 067 000 kronor, 708 944 000 kronor, 518 487 000 kronor, 258 898 000 kronor, 826 993 000 kronor, 575 041 000 kronor, 89 574 000 kronor, 443 104 000 kronor, 395 386 000 kronor, 419 791 000 kronor, 366 277 000 kronor, 352 583 000 kronor, 303 951 000 kronor, 335 247 000 kronor, 122 384 000 kronor, 383 000 000 kronor och 2 929 890 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:3 *Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* minskas med 1 281 000 kronor.

Anslaget 2:5 *Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 21 736 000 kronor.

Anslaget 2:7 *Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* minskas med 3 634 000 kronor.

Anslaget 2:9 *Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* minskas med 19 950 000 kronor.

Anslaget 2:11 *Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 1 631 000 kronor.

Anslaget 2:13 *Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* minskas med 2 510 000 kronor.

Anslaget 2:15 *Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 9 142 000 kronor.

Anslaget 2:17 *Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 5 060 000 kronor.

Anslaget 2:19 *Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 6 068 000 kronor.

Anslaget 2:21 *Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* minskas med 1 605 000 kronor.

Anslaget 2:23 *Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 191 000 kronor.

Anslaget 2:25 *Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 1 608 000 kronor.

Anslaget 2:27 *Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 4 613 000 kronor.

Anslaget 2:29 *Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 8 955 000 kronor.

Anslaget 2:31 *Malmö högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 496 000 kronor.

Anslaget 2:33 *Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 596 000 kronor.

Anslaget 2:37 *Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 3 202 000 kronor.

Anslaget 2:39 *Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 5 497 000 kronor.

Anslaget 2:41 *Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 4 318 000 kronor.

Anslaget 2:43 *Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 4 552 000 kronor.

Anslaget 2:45 *Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 2 514 000 kronor.

Anslaget 2:47 *Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 5 041 000 kronor.

Anslaget 2:49 *Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 9 010 000 kronor.

Anslaget 2:51 *Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 6 286 000 kronor.

Anslaget 2:57 *Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökas med 313 000 kronor.

Anslaget 2:59 *Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* minskas med 1 776 000 kronor.

Anslaget 2:63 *Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet* ökas med 14 218 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2015 en satsning på ett nytt kunskapslyft, bl.a. i form av ett ökat antal utbildningsplatser i högskolan (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 9.8.1). Regeringen anförde att fler behöriga sökande bör beredas plats i högskolan. Med anledning av detta föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2015 en utökning av resurserna till högskoleutbildning i hela landet om 383 027 000 kronor, motsvarande 5 000 helårsstudenter (prop. 2014/15:1 utg.omr.16 avsnitt 9.9.1). I budgetpropositionen anförde vidare regeringen att det finns anledning att särskilt peka ut vissa utbildningar som behöver byggas ut för att möta behoven på arbetsmarknaden.

Riksdagen beslutade dock en ökning om 291 802 000 kronor för en utbyggnad av vissa högskoleutbildningar (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Regeringen anser emellertid att den utökning av resurser till högskoleutbildning som föreslogs i budgetpropositionen är fortsatt angelägen. Regeringen anser därför att resurserna till utbildning på grundnivå och avancerad nivå bör ökas för innevarande år med ytterligare 91 226 000 kronor jämfört med den av riksdagen beslutade budgeten för 2015. I beloppet ingår även ökade resurser till Sveriges lantbruksuniversitet (se avsnitt 6.21). För universitet och högskolor inom detta utgiftsområde är ökningen 84 291 000 kronor. I

enlighet med vad som angavs i budgetpropositionen avser regeringen att fortsätta utbyggnaden av högskolan under kommande år. Utgifterna på anslagen bedöms sammantaget öka med 101 775 000 kronor 2016, 174 808 000 kronor 2017 och 337 087 000 kronor 2018. För 2018 motsvarar den beräknade utbyggnaden drygt 14 000 helårsstudenter, inklusive Sveriges lantbruksuniversitet.

Av ökningen bör en andel riktas till en utbyggnad av förskollärarytbildningen, grundlärarytbildningen särskilt inriktningen mot förskoleklass och årskurs 1–3, kompletterande pedagogisk utbildning, speciallärar- och specialpedagogutbildningarna, sjuksköterskeutbildningen, barnmorskeutbildningen och specialistsjuksköterskeutbildningen. Därutöver bör en andel tilldelas universitet och högskolor utan att riktas till specifika utbildningar för att på så sätt möjliggöra för lärosätena att själva dimensionera efter studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Utbyggnaden motsvarar den som regeringen föreslog och beräknade i budgetpropositionen för 2015. Regeringen anser att den resterande delen av ökningen som inte särskilt riktas till vissa utbildningar möjliggör för lärosäten att även bygga ut andra utbildningar där behovet är stort, t.ex. ämneslärarytbildningen.

Förutom den ökning av resurser som beskrivits ovan innebär regeringens förslag också att en omfördelning görs av de 291 802 000 kronor som riksdagen har anvisat för en utbyggnad av vissa utbildningar. Regeringens förslag i denna proposition, om ändrade nivåer för universitets och högskolors anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för anslaget 2:63 *Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet*, syftar till att möjliggöra den utbyggnad av antalet helårsstudenter som regeringen presenterar ovan. Detta bör därmed innebära att den inriktning på fördelning av högskoleplatser per lärosäte för 2015 som anges i bilaga 5 till utbildningsutskottets betänkande 2014/15:UbU1 utgår.

Regeringen anser därför att anslaget 2:3 *Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör minskas med 1 281 000 kronor, anslaget 2:5 *Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 21 736 000 kronor, anslaget 2:7 *Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör minskas med 3 634 000

kronor, anslaget 2:9 *Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör minskas med 19 950 000 kronor, anslaget 2:11 *Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 1 631 000 kronor, anslaget 2:13 *Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör minskas med 2 510 000 kronor, anslaget 2:15 *Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 9 142 000 kronor, anslaget 2:17 *Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 5 060 000 kronor, anslaget 2:19 *Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 6 068 000 kronor, anslaget 2:21 *Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör minskas med 1 605 000 kronor, anslaget 2:23 *Linné-universitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 191 000 kronor, anslaget 2:25 *Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 1 608 000 kronor, anslaget 2:27 *Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 4 613 000 kronor, anslaget 2:29 *Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 8 955 000 kronor, anslaget 2:31 *Malmö högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 496 000 kronor, anslaget 2:33 *Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 596 000 kronor, anslaget 2:37 *Gymnastik- och idrotthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 3 202 000 kronor, anslaget 2:39 *Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 5 497 000 kronor, anslaget 2:41 *Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 4 318 000 kronor, anslaget 2:43 *Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 4 552 000 kronor, anslaget 2:45 *Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 2 514 000 kronor, anslaget 2:47 *Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 5 041 000 kronor, anslaget 2:49 *Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 9 010 000 kronor, anslaget 2:51 *Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör ökas med 6 286 000 kronor, anslaget 2:57 *Kungl. Musikhögskolan i Stockholm:*

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå bör ökas med 313 000 kronor, anslaget 2:59 *Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* bör minskas med 1 776 000 kronor och att anslaget 2:63 *Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet* bör ökas med 14 218 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

Regeringen anser att anslaget 1:24 *Sveriges lantbruksuniversitet* inom utgiftsområde 23 bör ökas med anledning av förslaget. Förslag om detta lämnas i avsnitt 6.21.

2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 574 014 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2015.

Regeringens förslag: Anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* minskas med 14 000 000 kronor.

Anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* får även användas för utgifter för administration av bidraget till folkhögskolornas teckenspråkstolkutbildningar samt till utvecklingsinsatser vad avser dessa utbildningar.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 60 000 000 kronor 2016–2019.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen anförde i budgetpropositionen för 2015 att en avgörande faktor för att en person med utländsk utbildning ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden med arbetsuppgifter som motsvarar personens utbildningsnivå ofta kan vara möjligheten att komplettera sin utbildning inom den svenska högskolan. Regeringen föreslog därför att ytterligare ca 15 700 000 kronor skulle avsättas för kompletterande utbildningar

för personer med avslutad utländsk högskoleutbildning eller annan avslutad eftergymnasial utbildning som motsvarar en utbildning enligt högskolelagen (1992:1434), se prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 9.9.3.

I den av riksdagen beslutade budgeten för 2015 har ytterligare 14 000 000 kronor avsatts för sådana kompletterande utbildningar utöver regeringens förslag (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Totalt har medlen för kompletterande utbildningar för personer med utländsk utbildning ökat från 70 000 000 kronor 2014 till 100 000 000 kronor 2015. Regeringen bedömer att en del av de medel som har avsatts inte kommer att kunna användas under 2015 eftersom ett sådant kraftigt tillskott som riksdagens beslut innebär kräver längre planeringsförutsättningar. De kompletterande utbildningarna är ett av flera viktiga verktyg för att en person med utländsk utbildning ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Regeringen kommer att fortsätta följa hur de kompletterande utbildningarna fungerar, utformas och finansieras.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* bör minskas med 14 000 000 kronor.

Myndigheten för yrkeshögskolan ansvarar sedan den 1 juli 2012 för finansiering, utveckling och tillsyn av teckenspråkstolkutbildningen vid folkhögskolorna. En förutsättning för att myndigheten ska kunna utföra dessa uppgifter är att myndigheten får använda vissa medel för dessa uppgifters genomförande inom anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* även bör få användas för utgifter för administration och utvecklingsinsatser vad avser de teckenspråkstolkutbildningar som får bidrag från Myndigheten för yrkeshögskolan.

Myndigheten för yrkeshögskolan fördelar bidrag till teckenspråkstolkutbildningar m.m. som genomförs vid folkhögskolor. Teckenspråkstolkutbildningarna är treåriga och fyraåriga, vilket medför behov av fleråriga beslut om bidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 60 000 000 kronor 2016–2019.

2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 680 080 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* ökas med 125 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 800 380 000 kronor skulle anvisas anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* för att öka kvaliteten i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.2.65). Riksdagen beslutade dock att inte anvisa medel för att öka kvaliteten i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90).

Regeringen anser alltjämt att den kvalitetsförstärkning av högskoleutbildning inom humaniora och samhällsvetenskap samt lärar- och förskollärarytbildningar som föreslogs i budgetpropositionen för 2015 är angelägen. Regeringen anser därför att 125 000 000 kronor bör avsättas för detta under 2015 och att ytterligare medel behöver tillföras anslaget. I enlighet med vad som presenterades i budgetpropositionen är avsikten att kvalitetsförstärkningen ska fortsätta kommande år. För 2016–2018 beräknar regeringen 250 000 000 kronor årligen för satsningen.

Anslaget används för bl.a. utgifter vid universitet och högskolor för särskilda åtaganden. Ett sådant åtagande är utrustning till sjöbefälsutbildning m.m. vid Linnéuniversitetet. I statens budget för innevarande år har anslaget 2:23 *Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökats genom riksdagens beslut. Ökningen avser utöver en utbyggnad av antalet utbildningsplatser även 700 000 kronor för praktikplatser inom sjöfartsutbildningen. Regeringen avser att tilldela Linnéuniversitetet ytterligare 700 000 kronor för detta ändamål från anslaget 2:65 *Särskilda medel inom universitet och högskolor*. Därmed bör de 700 000 kronor som har anvisats för praktikplatser inom sjöfartsutbildningen på anslaget 2:23 *Linné-*

universitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå i stället användas för att finansiera den satsning på utökat antal utbildningsplatser i högskolan som regeringen föreslår i denna proposition.

Sammantaget bör anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* ökas med 125 000 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 5 617 028 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* ökas med 1 975 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 5 622 028 000 kronor skulle anvisas anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 10.3.1). Riksdagen beslutade dock att 5 617 028 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90).

Minskningen av anslaget jämfört med regeringens förslag är hänförlig till riksdagens ställningstagande att 25 000 000 kronor inte skulle användas inom området livsvetenskap (life science), men att ytterligare 20 000 000 kronor skulle avsättas för ett program för rekrytering av framstående forskare. Regeringen anser dock alltjämt att ökade resurser för den kliniska behandlingsforskningen bör prioriteras. Anslaget bör därför tillföras 25 000 000 kronor.

För att bidra till finansiering av de ökade utgifterna under anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* bör anslaget minskas med 23 025 000 kronor.

Sammantaget anser regeringen att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* bör ökas med 1 975 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 280 061 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 520 000 000 kronor 2016–2020.

Regeringens förslag: Anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* ökas med 46 051 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 835 000 000 kronor 2016–2020.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för avgifter till internationella organisationer och avser långsiktiga åtaganden. Dessa åtaganden bedöms bli högre än enligt tidigare beräkningar till följd av en valutakursförstärkning av schweizerfrancen. För att klara de ökade åtagandena bedömer regeringen att det finns behov av att öka anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* bör ökas med 46 051 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas med 23 025 000 kronor.

För att hantera de ökade åtagandena behöver bemyndigandet ökas med 315 000 000 kronor. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 835 000 000 kronor 2016–2020.

3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 349 950 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 000 000 000 kronor 2016–2034.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 600 000 000 kronor 2016–2034.

Skälen för regeringens förslag: Den verksamhet som finansieras från anslaget bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. De åtaganden som beräknas ingås bedöms bli högre än enligt tidigare beräkningar till följd av att medlemsländerna i det europeiska rymdorganet European Space Agency har kommit överens om storleken och inriktningen på bärarketsprogrammet, som Sverige är en del av. Dessutom beräknas utgifterna öka till följd av en valutakursförsvagning av den svenska kronan

För att klara dessa ökade åtaganden behöver bemyndigandet ökas med 600 000 000 kronor. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 600 000 000 kronor 2016–2034.

3:6 Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 551 309 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 900 000 000 kronor 2016–2021.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 3:6 *Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 000 000 000 kronor 2016–2021.

Skälen för regeringens förslag: Den verksamhet som finansieras från anslaget bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. De åtaganden som beräknas ingås bedöms bli högre än enligt tidigare beräkningar dels på grund av att de svenska åtagandena gentemot European Space Agency förväntas öka, dels till följd av valutakursförsvagning av den svenska kronan.

För att klara dessa ökade åtaganden behöver bemyndigandet ökas med 100 000 000 kronor. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 3:6 *Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 000 000 000 kronor 2016–2021.

Bemyndigande om kapitaltillskott till European Spallation Source ESS AB och bidrag till ett konsortium för konstruktionen och driften av European Spallation Source

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 besluta om kapitaltillskott till European Spallation Source ESS AB och bidrag till ett konsortium för konstruktionen och driften av European Spallation Source på sammantaget högst 1 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har bemyndigat regeringen att under 2015 besluta om kapitaltillskott till European Spallation Source ESS AB och bidrag till ett europeiskt forskningsinfrastrukturkonsortium (s.k. Eric-konsortium) för konstruktionen och driften av European Spallation Source på sammantaget högst 700 000 000 kronor (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16, bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90). Detta kapitaltillskott bör höjas med 300 000 000 kronor till 1 000 000 000 kronor. Skälet till detta är att verksamheten i ESS AB

avses ombildas till det ovan nämnda konsortiet under 2015. Ombildningen är dock något försenad och övriga länder kan inte göra inbetalningar till ett svenskt aktiebolag utan endast till en Eric. Det gör att Sverige behöver bidra med en större andel medel under 2015 än tidigare beräknat. Utbetalningar till bolaget görs i form av kapitaltillskott till dess att konsortiet har bildats, då utbetalningarna i stället kommer att ske i form av bidrag till konsortiet.

Under 2015 bör mot denna bakgrund kapitaltillskott tillskjutas bolaget och bidrag utbetalas till ett konsortium för konstruktionen och driften av European Spallation Source om totalt högst 1 000 000 000 kronor. Regeringen avser att belasta anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* med högst 488 000 000 kronor och anslaget 2:6 *Lunds universitet: Forskning och forskarutbildning* med högst 512 000 000 kronor.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 besluta om kapitaltillskott till European Spallation Source ESS AB och bidrag till ett konsortium för konstruktionen och driften av European Spallation Source på sammantaget 1 000 000 000 konor.

6.16 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Förändring av radio- och tv-avgiften

Ärendet och dess beredning: Regeringens förslag om höjd radio- och tv-avgift förutsätter en ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst. Den föreslagna höjningen är av sådant slag att regeringen inte ansett det nödvändigt att, utöver kontakter med Sveriges Television AB (SVT) och Radiotjänst i Kiruna AB, inhämta ytterligare upplysningar i ärendet.

Lagrådet

Lagförslaget berör i och för sig ett sådant ämne som avses i 8 kap. 18 § regeringsformen. Eftersom det endast är fråga om en ändring av beloppets storlek anser regeringen att lagändringen inte är av sådan beskaffenhet att Lagrådets yttrande behöver inhämtas.

Regeringens förslag: Radio- och tv-avgiften höjs med 140 kronor per år fr.o.m. den 1 juli 2015.

Skälen för regeringens förslag: I propositionen Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst 2014–2019 (prop. 2012/13:164) redovisades de ekonomiska förutsättningarna för radio och tv i allmänhetens tjänst under den kommande tillståndsperioden. Målsättningen är att det ska råda balans mellan intäkter och utgifter för rundradiokontot. I propositionen föreslogs att medelstillelningen till Sveriges Radio AB (SR), SVT och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) ska höjas med 2 procent per år under tillståndsperioden förutsatt att antalet avgiftsbetalare inte minskar i någon större omfattning. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget (bet. 2013/14:KrU3, rskr. 2013/14:60). Regeringen noterade att radio- och tv-avgiften hade varit oförändrad under hela den föregående tillståndsperioden med anledning av ett ackumulerat överskott på rundradiokontot. Regeringen gjorde bedömningen att ingen avgiftshöjning var nödvändig heller för 2014. Däremot avsåg man att återkomma för resten av tillståndsperioden.

Genom riksdagens beslut i samband med budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17, bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96) höjdes medelstillelningen till SR, SVT och UR med 2 procent. Regeringen angav i propositionen att man avsåg att återkomma när det gäller avgiftsnivån de kommande åren.

Radiotjänst i Kiruna AB har i januari 2015 inkommit till regeringen med en redogörelse för situationen på rundradiokontot (Ku2015/176/MFI). Enligt skrivelsen har antalet avgiftsbetalare ökat med ca 50 000 under 2013 och 2014. Antalet betalande hushåll är nu ca 3 550 000 vilket är fler än någonsin tidigare. Den årliga ökningen av medelstillelningen till programföretagen i kombination med oförändrad nivå på avgiften har trots detta lett till att rundradiokontots samlade resultat förväntas uppvisa ett underskott fr.o.m. juni 2015.

Radio- och tv-avgiften uppgår sedan 2009 till 2 076 kronor per år för hushåll som innehar en tv-mottagare. Regeringen gör bedömningen att radio- och tv-avgiften bör höjas med 140 kronor,

dvs. med ca 6,7 procent, till 2 216 kronor per år fr.o.m. den 1 juli 2015 för att uppnå balans på rundradiokontot.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst, se avsnitt 2.4.

1:1 Statens kulturråd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 42 559 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Statens kulturråd* ökas med 1 250 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för Statens kulturråds förvaltningsutgifter. Regeringen avser att ge Statens kulturråd i uppdrag att förbereda en satsning på kulturverksamhet i miljonprogramsområden. Inom ramen för uppdraget ska Statens kulturråd i en bred dialogprocess ta fram former för fördelning av medel inom ramen för satsningen samt för hur satsningen ska följas upp och utvärderas.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:1 *Statens kulturråd* bör ökas med 1 250 000 kronor.

1:3 Skapande skola

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 173 571 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Skapande skola* ökas med 10 000 000 kronor.

Anslaget får även användas för verksamhet riktad till förskolan.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för statsbidrag till satsningen Skapande skola för elever i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer.

Anslaget får även användas för utgifter för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten.

I dag når satsningen Skapande skola elever i grundskolan och förskoleklass. Regeringen anser att det är viktigt att barn så tidigt som möjligt får uppleva olika kulturuttryck och ges en möjlighet att växa med kulturskapande. Att ta del av kultur och att själv uttrycka sig genom eget skapande ska vara en del av varje barns liv och vardag i förskolan. Regeringen anser därför att anslaget även bör få användas för verksamhet riktad till förskolan.

Mot denna bakgrund anser regeringen att anslaget 1:3 *Skapande skola* bör ökas med 10 000 000 kronor. För 2016–2018 bedöms utgifterna öka med motsvarande belopp per år.

1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 278 948 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* ökas med 20 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för statsbidrag till regionala och lokala kulturverksamheter.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 1 293 948 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17 avsnitt 3.5.6). Riksdagen beslutade dock att 1 278 948 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96).

Samtliga län förutom Stockholms län ingår fr.o.m. 2013 i Kultursamverkansmodellen. Modellens syfte är att ge ökat genomslag för regionala prioriteringar och variationer samt främja samverkan mellan statliga, regionala och lokala aktörer.

Regeringen bedömer att det finns ett stort engagemang inom kultursektorn i hela landet där kulturen tar en allt större plats på nya arenor. Regeringen anser vidare att det är viktigt att ta till vara vunna erfarenheter av hur modellen fungerat hittills och utveckla innehåll och

arbetssätt i dialog med regionala och lokala företrädare, kulturskapare och civilsamhälle. Regeringen anser därför att anslaget bör ökas med 15 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2015.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 10 000 000 kronor skulle tillföras anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* årligen 2015–2018 för framtagandet av och arbetet med en nationell biblioteksstrategi (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17 avsnitt 3.5.2). Kulturutskottet ställde sig dock inte bakom satsningen på en nationell biblioteksstrategi (bet. 2014/15:KrU6 s. 15). Regeringen anser alltså att Kungl. biblioteket bör ges i uppdrag att ta fram en nationell biblioteksstrategi för att främja samverkan och kvalitetsutveckling inom hela biblioteksväsendet samt fortsätta arbetet med att tillgängliggöra e-böcker via den nationella katalogen Libris. Regeringen anser att Kungl. bibliotekets genomförande av det samlade ansvaret för statens stöd och samordning inom biblioteksväsendet bör finansieras från anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet*. Regeringen anser därför att anslaget bör ökas med 5 000 000 kronor 2015. För 2016–2018 bedöms anslaget ökas med 6 000 000 kronor per år för detta ändamål.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* bör ökas med 20 000 000 kronor 2015. För 2016–2018 bedöms utgifterna öka med 21 000 000 kronor per år.

4:1 Statens konstråd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 8 130 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 4:1 *Statens konstråd* ökas med 750 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för Statens konstråds förvaltningsutgifter. Regeringen avser att ge Statens konstråd i uppdrag att förbereda en satsning på kulturverksamhet i miljonprogramsområden. Inom ramen för uppdraget ska Statens konstråd på initiativ av och tillsammans med lokala

organisationer i det civila samhället arbeta fram praktiska exempel på hur miljonprogrammets olika miljöer kan berikas konstnärligt.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 4:1 *Statens konstråd* bör ökas med 750 000 kronor.

8:5 Forum för levande historia

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 44 416 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 8:5 *Forum för levande historia* ökas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att Forum för levande historia skulle tillföras 10 000 000 kronor för att genomföra en utbildningsinsats om olika former av rasism (prop. 2014/15:1, utg.omr. 17 avsnitt 10.5.5). Kulturutskottet ansåg dock inte att Forum för levande historia behövde något ytterligare uppdrag och riksdagen beslutade därmed inte om någon ökning av anslaget (bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96). Regeringen anser alltjämt att ytterligare medel bör tillföras anslaget.

Forum för levande historia har fått i uppdrag att under perioden 2015–2017 genomföra en stor utbildningsinsats om olika former av rasism och intolerans i historien och i dag. Uppdraget omfattar kunskapshöjande insatser om rasism och liknande former av intolerans såsom afrofoxi, antisemitism, antiziganism, islamofobi, homofobi och transfobi. Syftet är att satsningen ska bidra till att skapa ett jämlikt samhälle präglad av respekt för alla människors lika värde och rättigheter och till att främja demokratin.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 8:5 *Forum för levande historia* bör ökas med 5 000 000 kronor 2015. För 2016 och 2017 bedöms utgifterna öka med 10 000 000 kronor per år.

9:2 Stöd till trossamfund

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 85 092 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 9:2 *Stöd till trossamfund* ökas med 7 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I spåren av attentaten i Paris och Köpenhamn har skadegörelsen mot religiösa byggnader samt hoten riktade mot olika trossamfund och deras företrädare ökat. Religionsfriheten är central i en demokrati och det är av stor vikt att alla medborgare ges en möjlighet att få utöva sin religion.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 9:2 *Stöd till trossamfund* bör ökas med 7 000 000 kronor.

13:1 Stöd till idrotten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 705 751 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 13:1 *Stöd till idrotten* ökas med 32 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för att stödja idrottsrörelsen och dess verksamhet. Det är av vikt att nyanlända flickor och pojkar, kvinnor och män som fått uppehållstillstånd i Sverige ges goda förutsättningar att bli delaktiga i det svenska samhället och ett engagemang i idrottsverksamhet kan underlätta detta. Regeringen bedömer att ytterligare medel behöver tillföras för att idrottsrörelsen ska klara av att möta dessa behov. Satsningen ger idrottsrörelsen förutsättningar att utveckla sin verksamhet samt rekrytera nya aktiva och ledare. Därtill ges idrottsrörelsen, genom distriktidrottsförbund och idrottsföreningar, möjlighet att erbjuda aktiviteter och grundläggande introduktion till föreningslivet för nyanlända som fått uppehållstillstånd i Sverige. Regeringen bedömer att

insatserna behöver påbörjas snarast och i hela landet.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 13:1 *Stöd till idrotten* bör ökas med 32 000 000 kronor 2015. Finansiering sker genom att anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet minskas med motsvarande belopp 2015.

För 2016 och framåt bedöms utgifterna öka med 64 000 000 kronor per år.

14:1 Bidrag till folkbildningen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 3 581 432 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2015.

Regeringens förslag: Anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* ökas med 45 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* besluta om bidrag som medför behov av framtida anslag på högst 3 800 000 kronor 2016, 4 600 000 kronor 2017 och 4 600 000 kronor 2018.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2015 en satsning på ett nytt kunskapslyft, bl.a. i form av ett ökat antal utbildningsplatser i folkhögskolans allmänna kurs. Regeringen föreslog att 3 671 432 000 kronor skulle anvisas anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17 avsnitt 16.5). Riksdagen beslutade dock att 3 581 432 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:94). Regeringen anser alltså att ett nytt kunskapslyft är angeläget. Folkhögskoleutbildning möjliggör för personer som haft svårigheter i det reguljära utbildningssystemet att få gymnasiekompetens. Anslaget bör tillföras ytterligare medel för att finansiera en ökad volym av utbildningsplatser i folkhögskolans allmänna kurser, motsvarande 750 utbildningsplatser innevarande år.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* bör ökas

med 45 000 000 kronor. För 2016 och framåt bedöms utgifterna öka med 120 000 000 kronor per år.

I propositionen *Allas kunskap – Allas bildning* (prop. 2013/14:172, bet. 2013/14:KrU8, rskr. 2013/14:379) aviserades en utredning om bl.a. teckenspråkstolkutbildningens omfattning och finansiering. Regeringen beslutade i februari 2015 att uppdra åt Statskontoret att genomföra en översyn av teckenspråkstolkutbildningens dimensionering, översiktliga innehåll och behovet av en teckenspråkstolkutbildning (dnr U2015/1184). Teckenspråkstolkutbildningarna är tre- och fyraåriga, vilket medför att Myndigheten för yrkeshögskolan under 2015 behöver fatta fleråriga beslut om bidrag med ekonomiska åtaganden för kommande år.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* besluta om bidrag som medför behov av framtida anslag på högst 3 800 000 kronor 2016, 4 600 000 kronor 2017 och 4 600 000 kronor 2018.

14:2 Bidrag till kontakttolkutbildning (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 16 769 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2015.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 14:2 *Bidrag till kontakttolkutbildning* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 30 000 000 kronor 2016–2018.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan fördelar bidrag till kontakttolkutbildningar som genomförs vid folkhögskolor och studieförbund. Utbildningarna är ettåriga och tvååriga. En del av utbildningarna startar på hösten. Detta innebär att Myndigheten för yrkeshögskolan behöver fatta fleråriga beslut om bidrag för kommande år.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 14:2 *Bidrag till kontakttolkutbildning* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 30 000 000 kronor 2016–2018.

14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt ramanslag 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* förs upp i statens budget med 30 000 000 kronor. Anslaget får användas för utgifter för att stärka kunskaper i svenska, om samhället och främja deltagande i samhällslivet för asylsökande och personer som fått uppehållstillstånd men som fortfarande bor kvar på anläggningsboende.

Skälen för regeringens förslag: Asylsökande personer är i behov av insatser som kan ge meningsfull sysselsättning under asyltiden och bidra till att påskynda deras framtida etablering i samhället om de beviljas uppehållstillstånd. Sådana insatser är också viktiga för personer som fått uppehållstillstånd, men som fortfarande bor på anläggningsboende. För att verksamhet för dessa grupper ska kunna genomföras inom folkbildningen av bl.a. studieförbunden bör särskilda medel tillföras för detta. Regeringen avser vidare att inbjuda Folkbildningsrådet till dialog för att diskutera hur folkbildningen kan bidra till att stärka nyanländas etablering i samhället.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* bör föras upp i statens budget med 30 000 000 kronor. Anslaget får användas för utgifter för att genomföra insatser för att stärka kunskaper i svenska, om samhället och främja deltagande i samhällslivet för asylsökande och personer som fått uppehållstillstånd men som fortfarande bor kvar på anläggningsboende.

Finansiering sker genom att anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet minskas med motsvarande belopp.

Lån till Stiftelsen Nordiska museet

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 besluta om en låneram i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 20 000 000 kronor till Stiftelsen Nordiska museet för vissa byggnadsarbeten och klimatanpassning för arkiv.

Skälen för regeringens förslag: Stiftelsen Nordiska museet sköter sedan 2006 förvaltningen av Stiftelsen Nordiska museets byggnader på Djurgården. I en hemställan till regeringen har Stiftelsen Nordiska museet anfört att omfattande arbeten återstår för att förbättra, modernisera och anpassa de drygt 100 år gamla lokalerna till vår tids krav. Nuvarande kontorsytor uppfyller i många fall inte de krav som Arbetsmiljöverket föreskriver.

Nordiska museets nämnd har fattat beslut om förberedelserna för en ombyggnad av södra markplanet av museibygnaden för att därigenom kunna minska de hyrda lokalytorna som Stiftelsen Nordiska museet har i Garnisonen. Efter ombyggnaden är avsikten att södra markplanet ska inrymma Nordiska museets arkiv. Plats ska också beredas i museibygnaden för arkivets medarbetare. För att möjliggöra ombyggnaderna bör Stiftelsen Nordiska museet få möjlighet att ta ett lån på högst 20 000 000 kronor i Riksgäldskontoret. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att besluta om en låneram i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 20 000 000 kronor till Stiftelsen Nordiska museet för vissa byggnadsarbeten och klimatanpassning för arkiv.

6.17 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik

1:13 Upprustning av skollokaler

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt ramanslag 1:13 *Upprustning av skollokaler* förs upp på statens budget med 15 000 000 kronor. Anslaget får användas för statsbidrag för renovering av skollokaler.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 150 000 000 kronor 2016–2018.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 100 000 000 kronor skulle anvisas på ett nytt anslag 1:13 *Upprustning av skollokaler* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 18). Riksdagen anvisade dock inte några medel för detta ändamål (bet. 2014/15:CU1, rskr. 2014/15:44). Regeringen anser alltså att åtgärder behöver vidtas för att påskynda renoveringen av skollokaler och att medel bör anvisas för detta ändamål. Regeringen anser därför att anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* bör föras upp på statens budget med 15 000 000 kronor. Anslaget får användas för statsbidrag för renovering av skollokaler. År 2016–2018 bedöms satsningen uppgå till 330 000 000 kronor per år.

För att skapa goda planeringsförutsättningar för kommunerna är det nödvändigt att kunna fatta fleråriga beslut om bidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 150 000 000 kronor 2016–2018.

6.18 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

1:1 Naturvårdsverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 378 259 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Naturvårdsverket* ökas med 15 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 413 559 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:1 *Naturvårdsverket* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.9). Riksdagen beslutade dock att 378 259 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:MJU1, rskr. 2014/15:87). Regeringen anser alltså att Naturvårdsverket bör ges förutsättningar att hantera föreslagna satsningar inom miljöområdet, varför ytterligare medel behöver tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:1 *Naturvårdsverket* bör ökas med 15 000 000 kronor. Från och med 2016 bedöms utgifterna öka med 50 000 000 kronor årligen.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:2 Miljöövervakning m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 281 214 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Miljöövervakning m.m.* ökas med 25 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 356 214 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:2 *Miljöövervakning m.m.* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.9). Riksdagen beslutade dock att 281 214 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:MJU1, rskr. 2014/15:87). Regeringen anser alltså att miljöövervakningen behöver förstärkas, framförallt avseende ökad övervakning av hav och vatten. Regeringen anser därför att anslaget 1:2 *Miljöövervakning m.m.* bör ökas med 25 000 000 kronor. Från och med 2016 bedöms utgifterna öka med 50 000 000 kronor årligen.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:3 Åtgärder för värdefull natur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 649 535 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* ökas med 110 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 999 535 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.9). Riksdagen beslutade dock att 649 535 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15: MJU1, rskr. 2014/15:87). Regeringen anser alltså att skötsel och förvaltning av skyddade områden kraftigt behöver förstärkas bl.a. mot bakgrund av regeringens satsningar på områdesskyddet och för att öka takten i arbetet med att nå miljökvalitetsmålen. Ökade satsningar behövs också på artbevarande, viltförvaltning, fastighetsförvaltning, restaurering av biologisk mångfald och insatser för friluftsliv.

I dag finns 29 nationalparker och över 4 000 naturreservat samt andra skyddade områden. De skyddade områdena behöver förvaltas med framför allt skötsel, gränsmarkeringar och information. I många skyddade områden är naturvårdsskötseln eftersatt vilket riskerar att natur- och kulturvärden inte kan bibehållas eller vandringsleder inte kan upprätthållas. Anslaget behöver mot denna bakgrund tillföras ytterligare medel. Regeringen anser därför att anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* bör ökas med 110 000 000 kronor. Från och med 2016 bedöms utgifterna öka med 350 000 000 kronor per år.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:6 Kemikalieinspektionen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 209 052 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Kemikalieinspektionen* ökas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har gett Kemikalieinspektionen i uppdrag att utveckla handlingsplanen för en giftfri vardag för att öka takten i arbetet med att nå miljökvalitetsmålet Giftfri miljö. I detta ingår bl.a. att intensivifiera arbetet med att få bort farliga ämnen från miljön. Arbetet med nationella begränsningar av farliga ämnen är prioriterat och ytterligare medel behöver tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:6 *Kemikalieinspektionen* bör ökas med 5 000 000 kronor. Från och med 2016 bedöms utgifterna öka med 10 000 000 kronor årligen.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:12 Åtgärder för havs- och vattenmiljö

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 666 565 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:12 *Åtgärder för havs- och vattenmiljö* ökas med 20 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 741 565 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:12 *Åtgärder för havs- och vattenmiljö* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.9). Riksdagen beslutade dock att 666 565 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15: MJU1, rskr. 2014/15:87). Regeringen anser alltså att havs- och vattenmiljöarbetet bör förstärkas bl.a. för att öka takten i att nå de havs- och vattenrelaterade miljökvalitetsmålen. Därmed behöver ytterligare medel tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:12 *Åtgärder för havs- och vattenmiljö* bör ökas med 20 000 000 kronor. Från och med 2016 bedöms utgifterna öka med 75 000 000 kronor årligen.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:14 Internationellt miljösamarbete

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 33 900 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:14 *Internationellt miljösamarbete* ökas med 22 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Europeiska unionens domstol fastställde i en dom den 29 mars 2012 (mål nr C-607/10) att Sverige hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktiv 2008/1/EG. Underlåtelsen bestod i att tillstånden för ett antal industrianläggningar saknade vissa delar som krävdes enligt direktivet. EU-domstolen fastställde därefter i en dom den 4 december 2014 (mål nr C-243/13) att Sverige inte hade vidtagit nödvändiga åtgärder för att följa 2012 års dom. EU-domstolen förelade därför Sverige att betala dels ett schablonbelopp på 2 000 000 euro, dels ett löpande vite på 4 000 euro för varje dag som dröjsmålet med att vidta nödvändiga åtgärder för att följa 2012 års dom består, räknat fr.o.m. den 4 december 2014 till den dag då 2012 års dom följs. Europeiska kommissionen har uppmanat Sverige att betala schablonbeloppet. Regeringen har den 5 februari 2015 beslutat om utbetalning av schablonbeloppet. Kommissionen väntas under våren 2015 uppmana Sverige att betala det förelagda vitet. Anslaget behöver mot denna bakgrund tillföras ytterligare medel. Regeringen anser därför att anslaget 1:14 *Internationellt miljösamarbete* bör ökas med 22 000 000 kronor.

1:16 Skydd av värdefull natur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 715 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:16 *Skydd av värdefull natur* ökas med 250 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 1 375 000 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:16 *Skydd av värdefull natur* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.9). Riksdagen beslutade dock att 715 000 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15: MJU1, rskr. 2014/15:87). Regeringen anser alltjämt att omfattande insatser och åtgärder behövs för att skydda värdefulla områden och för att öka takten i arbetet med att nå miljökvalitetsmålen. Skyddet för biologisk mångfald ska utökas, flera naturskogar ska skyddas och flera marina reservat ska inrättas, varför ytterligare medel behöver tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:16 *Skydd av värdefull natur* bör ökas med 250 000 000 kronor. Från och med 2016 bedöms utgifterna öka med 590 000 000 kronor årligen.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:18 Klimatinvesteringar i kommuner och regioner

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt ramanslag 1:18 *Klimatinvesteringar i kommuner och regioner* förs upp i statens budget med 125 000 000 kronor. Anslaget får användas för klimatinvesteringar i kommuner och regioner, installation av laddinfrastruktur för elfordon, samt berörda myndigheters arbete för att genomföra insatserna.

Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:18 *Klimatinvesteringar i kommuner och regioner* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 300 000 000 kronor 2016–2018.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 200 000 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:18 *Klimatinvesteringar i kommuner och regioner* och begärde ett beställningsbemyndigande för detta ändamål på högst 300 000 000 kronor för 2016–2018 (prop. 2014/15:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.9). Riksdagen beslutade dock att inte föra upp ett

nytt anslag på statens budget för detta ändamål och förslaget om ett beställningsbemyndigande var därför inte aktuellt (bet. 2014/15: MJU1, rskr. 2014/15:87). Regeringen anser alltså att ett stöd för klimatinvesteringar i kommuner och regioner bör införas för att minska klimatutsläppen och för att öka takten i arbetet med att nå miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan. Bidraget ska gå till de åtgärder där investerade medel ger störst climateffekt. Regeringen avser utarbeta en ny förordning för att möjliggöra detta. Statsstödsprövning ska genomföras.

En stor utmaning när det gäller att bryta Sveriges beroende av fossila bränslen finns inom transportsektorn. Ny teknik och nya tjänster på området kan bidra till uppfyllandet av energi- och klimatmål.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:18 *Klimatinvesteringar i kommuner och regioner* bör föras upp i statens budget med 125 000 000 kronor. För 2016–2018 bedöms utgifterna öka med 600 000 000 kronor årligen. Anslaget får användas för klimatinvesteringar i kommuner och regioner, installation av laddinfrastruktur för elfordon, samt berörda myndigheters arbete för att genomföra insatserna.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

För att goda planeringsförutsättningar är det nödvändigt att beslut kan fattas som medför ekonomiska åtaganden för kommande år. För att medlen ska användas effektivt betalas stöd ut i nära anslutning till att investeringen genomförs. Regeringen bör bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:18 *Klimatinvesteringar i kommuner och regioner* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 300 000 000 kronor 2016–2018.

6.19 Utgiftsområde 21 Energi

1:1 Statens energimyndighet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 274 028 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Statens energimyndighet* minskas med 12 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 250 028 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:1 *Statens energimyndighet* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 21 avsnitt 3.1). Riksdagen beslutade dock att 274 028 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15: NU3, rskr. 2014/15:70). Skillnaden förklaras av att riksdagens beslut innefattade en temporär förstärkning med 4 miljoner kronor och att anslaget skulle tillföras 20 miljoner kronor från anslaget 1:4 *Energiforskning*. Förstärkningen fick hanteras av regeringen inom ramen för anslaget ändamål (bet. 2014/15: NU3 s. 23 f.). Regeringen anser att anslaget ändamål kan uppfyllas utan någon förstärkning av anslaget. Anslaget 1:1 *Statens energimyndighet* bör därför minskas med 12 000 000 kronor.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition.

1:4 Energiforskning (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 192 536 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 500 000 000 kronor 2016–2018.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:4 *Energiforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 500 000 000 kronor 2016–2019.

Skälen för regeringens förslag: För att skapa bättre förutsättningar för finansiering av mer långsiktiga energiforskningsprojekt bör bemyndigandet förlängas till att avse åtaganden som medför behov av anslagsmedel fram t.o.m. 2019. Regeringen bör därför bemyndigas att

under 2015 för anslaget 1:4 *Energiforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 500 000 000 kronor 2016–2019.

1:11 Laddinfrastruktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 75 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:11 *Laddinfrastruktur* minskas med 75 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har beslutat att anvisa 75 000 000 kronor till det nya anslaget 1:11 *Laddinfrastruktur* (bet. 2014/15:NU3, rskr. 2014/15:70). Regeringen anser att denna satsning bör genomföras inom ramen för anslag 1:18 *Klimatinvesteringar i kommuner och regioner* under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. Anslaget 1:11 *Laddinfrastruktur* bör därför minskas med 75 000 000 kronor 2015. År 2016–2018 bedöms utgifterna minska med motsvarande belopp.

6.20 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 21 718 542 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 90 630 000 000 kronor 2016–2050.

Anslagets ändamål

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* får även användas för dels statsbidrag till projektering av tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm, dels statsbidrag

till byggande av regionala kollektivtrafik-anläggningar (inklusive handikappanpassningsbidrag).

Skälen för regeringens förslag: Genom 2013 års Stockholmsförhandling har staten den 7 januari 2014 slutit avtal om finansiering och medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan samt ökad bostadsbebyggelse i Stockholms län med Stockholms läns landsting, Stockholms kommun, Nacka kommun, Solna kommun och Järfälla kommun. Enligt avtalet ska staten bidra med statlig medfinansiering till såväl byggande som projektering av tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm. I nuvarande ändamål för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* anges att anslaget bl.a. får användas för statsbidrag till regionala kollektivtrafikanläggningar (inklusive handikappanpassningsbidrag). Regeringen har i sin tillämpning av ändamålet begränsat möjligt statsbidrag till att endast avse byggande av regionala kollektivtrafikanläggningar (inklusive handikappanpassningsbidrag). Denna ordning bör kvarstå och förtydligas samtidigt som det är angeläget att staten fullföljer avtalet kring tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* även bör få användas för dels statsbidrag till projektering av tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm, dels statsbidrag till byggande av regionala kollektivtrafikanläggningar (inklusive handikappanpassningsbidrag).

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 94 800 000 000 kronor 2016–2050.

Skälen för regeringens förslag: Bemyndigandet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* behöver ökas med 4 170 000 000 kronor med anledning av att Trafikverket under 2015 avser att teckna kontrakt för betongtunnel Skärholmen samt

bergstunnelar Johannelund. Tunnelarna utgör delar i produktionen av projekt E4 Förbifart Stockholm.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 94 800 000 000 kronor 2016–2050. Ökningen av bemyndigandet bedöms inte ha någon påverkan på anslagsbehovet kommande år.

Medfinansiering av transportinfrastruktur

Regeringens förslag: Vissa av regeringen utpekade investeringar och åtgärder där kostnaden överstiger 50 000 000 kronor i den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025, för vilka regeringen har beslutat om byggstart, får finansieras genom bidrag från kommuner, landsting eller företag upp till högst 3 250 000 000 kronor.

Byggande av väg och järnväg samt anläggande av allmän farled där kostnaden understiger 50 000 000 kronor får finansieras genom bidrag från kommuner, landsting eller företag upp till högst 2 000 000 000 kronor om åtgärderna genomförs enligt den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025. Byggande av väg och järnväg samt anläggande av allmän farled där åtgärderna ingår i länsplanerna för regional transportinfrastruktur för 2014–2025 får finansieras genom bidrag från kommuner, landsting eller företag upp till högst 3 500 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Trafikverket ska genomföra de åtgärder som följer av regeringens beslut om fastställande av den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025.

Genom riksdagens beslut vid behandlingen av propositionen Vårändringsbudget för 2014 infördes en ny ordning för medfinansiering som liknar den som sedan tidigare funnits för lånefinansiering. Denna nya ordning innebär att riksdagen i behandlingen av statens budget

bemyndigar regeringen att besluta om ramar för medfinansiering avseende byggande av väg och järnväg samt anläggande av allmän farled.

För investeringar och åtgärder där kostnaden överstiger 50 000 000 kronor ska Trafikverket årligen till regeringen lämna förslag på de namngivna investeringar och åtgärder som får byggstartas den nästkommande treårsperioden. Regeringen fattar därefter beslut om byggstarter. I samband med det behöver justeringar göras av det bemyndigande som regeringen inhämtat från riksdagen. Regeringen föreslår att det högsta beloppet för intäkter från medfinansiering genom bidrag till vissa investeringar och åtgärder, där kostnaden överstiger 50 000 000 kronor, i den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025, för vilka regeringen har beslutat om byggstart höjs med 1 700 000 000 kronor och får uppgå till högst 3 250 000 000 kronor.

Trafikverket ansvarar vidare för att genomföra åtgärder i nationell plan där byggkostnaden understiger 50 000 000 kronor samt att genomföra åtgärder som fastställts i länsplanerna för regional transportinfrastruktur. Trafikverket gör även för dessa åtgärder årligen justeringar av beloppen för medfinansiering i takt med att planer fastställs i den löpande verksamheten. Även i dessa fall behöver justeringar göras av de bemyndiganden som regeringen inhämtat från riksdagen. Regeringen föreslår därför vidare att byggande av väg och järnväg samt anläggande av allmän farled som staten ansvarar för får finansieras genom bidrag från kommuner, landsting eller företag om åtgärderna genomförs enligt den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025 och byggkostnaden för respektive åtgärd understiger 50 000 000 kronor eller avser åtgärder enligt länsplanerna för regional transportinfrastruktur för 2014–2025. Det högsta beloppet för intäkter från medfinansiering genom bidrag till åtgärder i den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025 med byggkostnad understigande 50 000 000 kronor höjs med 700 000 000 kronor och får uppgå till högst 2 000 000 000 kronor. Det högsta beloppet för intäkter från medfinansiering av åtgärder som genomförs enligt länsplanerna för regional transportinfrastruktur för 2014–2025 höjs med 2 000 000 000 kronor och får uppgå till högst 3 500 000 000 kronor.

Förskottering av transportinfrastruktur

Regeringens förslag: Vissa av regeringen av regeringen utpekade investeringar och åtgärder där kostnaden överstiger 50 000 000 kronor i den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025, för vilka regeringen har beslutat om byggstart, får finansieras genom förskottering (räntefria lån) från kommuner, landsting eller företag upp till högst 875 000 000 kronor.

Byggande av väg och järnväg samt anläggande av allmän farled där kostnaden understiger 50 000 000 kronor får finansieras genom förskottering från kommuner, landsting eller företag upp till högst 3 200 000 000 kronor om åtgärderna genomförs enligt den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025. Byggande av väg och järnväg samt anläggande av allmän farled där åtgärderna ingår i länsplanerna för regional transportinfrastruktur för 2014–2025 får finansieras genom förskottering från kommuner, landsting eller företag upp till högst 5 300 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Trafikverket ska genomföra de åtgärder som följer av regeringens beslut om fastställande av den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025.

Genom riksdagens beslut vid behandlingen av propositionen Vårändringsbudget för 2014 infördes en ny ordning för medel som räntefritt lånas in till staten som liknar den som sedan tidigare funnits för lånefinansiering. Denna nya ordning innebär att riksdagen i behandlingen av statens budget bemyndigar regeringen att besluta om ramar för medel som räntefritt lånas in till staten avseende byggande av väg och järnväg samt anläggande av allmän farled.

För investeringar och åtgärder där kostnaden överstiger 50 000 000 kronor ska Trafikverket årligen till regeringen lämna förslag på de namngivna investeringar och åtgärder som får byggstartas den nästkommande treårsperioden. Regeringen fattar därefter beslut om byggstartar. I samband med det behöver justeringar göras av det bemyndigande som regeringen inhämtat från riksdagen. Regeringen föreslår att det högsta beloppet för de medel som räntefritt får lånas in

till staten för vissa utpekade investeringar och åtgärder, där kostnaden överstiger 50 000 000 kronor i den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025, för vilka regeringen har beslutat om byggstart höjs med 5 000 000 kronor och får uppgå till högst 875 000 000 kronor.

Trafikverket ansvarar vidare för att genomföra åtgärder i nationell plan där byggkostnaden understiger 50 000 000 kronor samt att genomföra åtgärder som fastställs i länsplanerna för regional transportinfrastruktur. Trafikverket gör även för dessa åtgärder årligen justeringar av hur mycket medel som räntefritt lånas in till staten i takt med att planer fastställs i den löpande verksamheten. Även i dessa fall behöver justeringar göras av de bemyndiganden som regeringen inhämtat från riksdagen. Regeringen föreslår därför vidare att byggande av väg och järnväg samt anläggande av allmän farled som staten ansvarar för får finansieras genom räntefria lån från kommuner, landsting eller företag om åtgärderna genomförs enligt den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025 och om byggkostnaden för respektive åtgärd understiger 50 000 000 kronor eller ingår i länsplanerna för regional transportinfrastruktur för 2014–2025. Det högsta beloppet för de medel som räntefritt får lånas in till staten för åtgärder i den nationella trafikslagsövergripande planen för utveckling av transportsystemet för 2014–2025 med byggkostnad understigande 50 000 000 kronor höjs med 200 000 000 kronor och får uppgå till högst 3 200 000 000 kronor. Det högsta beloppet för de medel som räntefritt får lånas in till staten för åtgärder som genomförs enligt länsplanerna för regional transportinfrastruktur för 2014–2025 höjs med 300 000 000 kronor och får uppgå till högst 5 300 000 000 kronor.

1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 19 581 798 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* ökas med 620 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 20 821 798 000 kronor skulle anvisas anslaget *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 22 avsnitt 4.7). Riksdagen beslutade dock att 19 581 798 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:TU1, rskr. 2014/15:86). Regeringen anser alltså att det är viktigt att förstärka underhållet på järnvägen för att öka förutsättningarna för att komma tillrätta med trafikstörningar och andra problem som förorsakar samhället och näringslivet kostnader. Anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* bör därför ökas med 620 000 000 kronor.

Utgifterna bedöms därefter öka med 1 240 000 000 kronor per år 2016–2018.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:7 Trafikavtal (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 831 000 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2015.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:7 *Trafikavtal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 500 000 000 kronor 2016–2027.

Skälen för regeringens förslag: Trafikverket avser att teckna nya trafikavtal under 2015 rörande transportpolitiskt motiverad inter-regional kollektivtrafik.

Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2015 att inga nya trafikavtal skulle ingås under 2015, varför ett nytt bemyndigande inte behövde begäras från riksdagen. Den bedömningen har regeringen nu omprövat mot bakgrund av underlag från Trafikverket som visar att nya trafikavtal planeras ingås under 2015.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:7

Trafikavtal ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 500 000 000 kronor 2016–2027.

Bemyndigandet bedöms inte ha någon påverkan på anslagsbehovet kommande år.

1:11 Trängselskatt i Stockholm (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 005 058 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 12 000 000 000 kronor 2016–2057.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 12 500 000 000 kronor 2016–2057.

Skälen för regeringens förslag: Under 2015 behöver förutsättningar finnas för Trafikverket att teckna kontrakt för betongtunnel Skärholmen samt bergtunnlar Johannelund. Tunnlarna utgör delar i produktionen av projekt E4 Förbifart Stockholm. Bemyndigandet behöver därför ökas med 500 000 000 kronor.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 12 500 000 000 kronor 2016–2057.

Ökningen av bemyndigandet bedöms inte ha någon påverkan på anslagsbehovet kommande år.

2:3 Grundläggande betaltjänster (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 35 500 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2015 ingå ekonomiska åtaganden som

inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor 2016 och 2017.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 2:3 *Grundläggande betaltjänster* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor 2016–2020.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för tillhandahållandet av grundläggande betaltjänster på de orter och den landsbygd där behovet av betaltjänster inte tillgodoses av marknaden.

Regeringen bedömer att det finns ett behov av ökad långsiktighet när det gäller insatserna för grundläggande betaltjänster. Det kan möjliggöras genom längre avtalsperioder för tillhandahållare av grundläggande betaltjänster. Det i sin tur bör leda till lägre statliga utgifter för dessa insatser samtidigt som de som tillhandahåller tjänsterna får bättre framförhållning i sin verksamhet. Ökad långsiktighet ökar också tryggheten för dem som använder de grundläggande betaltjänsterna. Bemyndigandet behöver därför förlängas t.o.m. 2020.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2015 för anslaget 2:3 *Grundläggande betaltjänster* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor 2016–2020.

2:5 Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 126 144 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:5 *Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation* minskas med 6 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att

120 014 000 kronor skulle anvisas anslaget 2:5 *Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 22 avsnitt 5.6.5). Riksdagen beslutade dock att 126 144 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:TU1, rskr. 2014/15:86). Regeringen anser alltså att anslagsnivån bör minskas. Den föreslagna anslagsnivån balanserar mot vad det för närvarande finns kapacitet för att utföra när det gäller bredbandskoordinatorer. Anslaget 2:5 *Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation* bör därför minskas med 6 000 000 kronor. Efterföljande år bedöms minskningen bli densamma.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition. Minskningen bedöms få begränsad påverkan för verksamheten under innevarande år.

2:6 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 83 050 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:6 *Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse* minskas med 35 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 48 050 000 kronor skulle anvisas anslaget 2:6 *Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 22 avsnitt 5.6.6). Riksdagen beslutade dock att 83 050 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:TU1, rskr. 2014/15:86). Regeringen anser alltså att anslagsnivån bör vara i nivå med den som föreslogs i budgetpropositionen för 2015. Anslaget 2:6 *Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse* bör därför minskas med 35 000 000 kronor. Efterföljande år bedöms minskningen bli densamma.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansiering av de ökade anslagen i denna proposition. Minskningen medför omprioritering av viss verksamhet under innevarande år.

6.21 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

1:1 Skogsstyrelsen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 399 278 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Skogsstyrelsen* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för Skogsstyrelsens förvaltningsutgifter.

Skogsbranden i augusti 2014 i Västmanlands län har medfört ökade utgifter på anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 1:1 *Skogsstyrelsen* bör ökas med 1 000 000 kronor.

1:2 Insatser för skogsbruket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 266 373 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* ökas med 7 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för stöd till vissa åtgärder inom skogsbruket.

Med anledning av skogsbranden i augusti 2014 i Västmanlands län bör åtgärder vidtas för att stödja de drabbade. En av stödåtgärderna är ett bränslestöd för diesel som har förbrukats eller kommer att förbrukas av skogsmaskiner i brandområdet i Västmanland den 31 juli 2014–31 december 2016. Regeringen anser därför att anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* bör ökas med 7 000 000 kronor.

1:7 Ersättning för viltskador m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 37 778 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Ersättningar för viltskador m.m.* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Generellt har antalet skador orsakade av rovdjur ökat under den senaste tioårsperioden. Detta är resultatet av en ökning av den svenska rovdjursstammen. För att kunna vidta erforderliga åtgärder som förebygger konflikter kring rovdjur bör anslaget tillföras ytterligare medel. Regeringen anser därför att anslaget 1:7 *Ersättningar för viltskador m.m.* bör ökas med 10 000 000 kronor. För 2016–2018 bedöms utgifterna öka med 20 000 000 kronor per år.

1:16 Konkurrenskraftig livsmedelssektor

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 50 160 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 ikläda staten betalningsansvar för kreditgarantier som uppgår till högst 500 000 000 kronor för mjölkföretag i Sverige som under senare år har gjort väsentliga investeringar i ökad mjölkproduktion.

Anslaget 1:16 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* får även användas för att helt eller delvis finansiera statens förväntade kostnader för statliga kreditgarantier till mjölkföretag.

Skälen för regeringens förslag: Den globala efterfrågan på mjölk har ökat starkt och förväntas fortsätta stiga kraftigt. Det finns en hög underliggande potential för den svenska mjölksektorn. En snabb strukturomvandling har dock i kombination med en djup nedgång i världsmarknadspriserna för mjölk lett till en likviditetskris för svenska mjölkföretag. Sedan 2005 har ca vart tredje mjölkföretag i Sverige

investerat i ökad mjölkproduktion. Dessa företag utgör stommen i den framtida svenska mjölkproduktionen. En utslagning av sunda företag, till följd av en tillfällig och mycket kraftig nedgång i världsmarknadspriset skulle kunna leda till en oåterkallelig minskning av två av de ekonomiskt viktigaste sektorerna i svenskt jordbruk (mjölk och nötkött). Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 ikläda staten betalningsansvar för kreditgarantier som uppgår till högst 500 000 000 kronor för mjölkföretag i Sverige som under senare år har gjort väsentliga investeringar i ökad mjölkproduktion.

Med anledning av införandet av kreditgarantier behöver ändamålet för anslaget utvidgas. Regeringen anser därför att anslaget 1:16 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* även bör få användas för att helt eller delvis finansiera statens förväntade kostnader för statliga kreditgarantier till mjölkföretag. Detta innebär vidare vissa omprioriteringar inom anslaget jämfört med vad riksdagen beslutat om. Den förstärkning av anslaget som avsåg ett måltidslyft prioriteras därmed ned (bet. 2014/15: MJU2, rskr. 2014/15:88).

1:18 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 2 740 505 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* får även användas för utgifter för lokalt ledd utveckling finansierad av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden.

Skälen för regeringens förslag: Lokalt ledd utveckling ska under programperioden 2014–2020 genomföras med stöd av finansiering från fyra fonder: Europeiska socialfonden, Europeiska regionalfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling samt Europeiska havs- och fiskerifonden. Programmet för lokalt ledd utveckling medfinansieras med nationella medel och därför behöver ändamålet för anslaget utvidgas. Regeringen anser därför att anslaget 1:18 *Åt-*

gärder för landsbygdens miljö och struktur även bör få användas till utgifter för lokalt ledd utveckling finansierad av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden.

1:19 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 2 083 785 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:19 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* får även användas för utgifter för lokalt ledd utveckling finansierad av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden.

Skälen för regeringens förslag: Lokalt ledd utveckling ska under programperioden 2014–2020 genomföras med stöd av finansiering från fyra fonder: Europeiska socialfonden, Europeiska regionalfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling samt Europeiska havs- och fiskerifonden. Ändamålet för anslaget behöver mot denna bakgrund utvidgas. Regeringen anser därför att anslaget 1:19 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* även bör få användas till lokalt ledd utveckling finansierad av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden.

1:20 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 32 830 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för 2015.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:20 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* besluta om bidrag som medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor 2016, 30 000 000 kronor 2017 och 30 000 000 kronor 2018.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2014 tillfördes anslaget medel för stöd för dubbel miljönytta (prop. 2013/14:1 utg.omr. 23, bet. 2013/14:MJU2, rskr. 2013/14:123). Införandet av stödet syftar till att minska metangasutsläpp från gödsel samtidigt som behovet av fossila energikällor minskar. Stödet uppgår till totalt 240 000 000 kronor 2014–2023. För att ha möjlighet att hantera stödet på ett effektivt sätt och fatta beslut om stöd till stödmottagare längre fram under den aktuella perioden behövs ett bemyndigande. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2015 för anslaget 1:20 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* besluta om bidrag som medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor 2016, 30 000 000 kronor 2017 och 30 000 000 kronor 2018.

1:24 Sveriges lantbruksuniversitet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 1 716 438 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:24 *Sveriges lantbruksuniversitet* ökas med 6 935 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2015 en satsning på ett ökat antal utbildningsplatser i högskolan (prop. 2014/15:1 utg.omr. 16 avsnitt 9.9.1). Regeringen anförde att fler behöriga sökande bör beredas plats i högskolan. Med anledning av detta föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2015 en utökning av resurserna till högskoleutbildning i hela landet om 383 027 000 kronor, motsvarande 5 000 helårsstudenter. I den av riksdagen beslutade budgeten minskades dock satsningens

omfattning (bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90).

Regeringen anser alltså att den utökning av resurser till högskoleutbildning som föreslogs i budgetpropositionen är angelägen. Regeringen föreslår därför i denna proposition att resurserna till utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökas för innevarande år med ytterligare 91 226 000 kronor jämfört med den av riksdagen beslutade budgeten för 2015 (se även avsnitt 6.15).

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:24 *Sveriges lantbruksuniversitet* bör ökas med 6 935 000 kronor. För 2016 och 2017 bedöms utgifterna öka med 6 205 000 kronor per år och för 2018 med 5 959 000 kronor.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

6.22 Utgiftsområde 24 Näringsliv

1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 2 448 966 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* minskas med 30 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 2 418 966 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.8.2). Riksdagen beslutade dock att 2 448 966 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:NU1, rskr. 2014/15:68). Regeringen anser alltså att anslaget bör minskas för att finansiera andra prioriterade satsningar. Anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* bör därför minskas med 30 000 000 kronor. För 2016–2018 bedöms anslaget minska med motsvarande belopp per år.

Minskningen av anslaget används för att bidra till finansieringen av de ökade anslagen i denna proposition. Minskningen bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå anslagets ändamål under 2015.

1:5 Näringslivsutveckling

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 291 772 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* ökas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2015 aviserade regeringen inrättandet av ett nationellt innovationsråd under ledning av statsministern (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.7.2). Syftet med inrättandet av rådet är bland annat att bidra till hållbar utveckling, skapa förutsättningar för nya jobb att växa fram i hela landet samt att stärka det svenska innovationssystemet utifrån ett helhetsperspektiv. För att genomföra insatser som stärker svensk konkurrens- och innovationskraft behöver anslaget tillföras ytterligare medel.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* bör ökas med 50 000 000 kronor. För 2016–2018 bedöms utgifterna öka med 100 000 000 kronor per år.

1:7 Turistfrämjande

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 109 824 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Turistfrämjande* ökas med 30 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att tillvarata den svenska besöksnäringens exportpotential och öka antalet utländska besökare samt möjliggöra ökad marknadsföring av Sverige som turistland utomlands behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Regeringen anser

därför att anslaget 1:7 *Turistfrämjande* bör ökas med 30 000 000 kronor. För 2016–2017 bedöms utgifterna öka med 20 000 000 kronor per år.

1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 197 777 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:22 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* ökas med 71 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 259 777 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:22 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.8.22). Riksdagen beslutade dock att 197 777 000 kronor skulle anvisas anslaget (2014/15:NU1, rskr. 2014/15:68), varav 20 000 000 kronor skulle användas för att förstärka rådgivningen till personer med utländsk bakgrund. Almi Företagspartner AB (Almi) ansvarar för denna rådgivning. Regeringen anser att det bör säkerställas att Almi har utrymme för nya uppgifter under 2015 och att bolagets verksamhet fortsatt kan fokuseras till tidiga skeden av företags utveckling. Anslaget bör därför tillföras ytterligare medel, varav 20 000 000 kronor ska användas till en ytterligare förstärkning av rådgivning till personer med utländsk bakgrund utöver de medel som riksdagen har avsatt till detta. Regeringen anser därför att anslaget 1:22 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* bör ökas med 71 000 000 kronor. För 2016 och 2017 beräknas utgifterna öka med 90 000 000 kronor per år och för 2018 med 110 000 000 kronor.

Finansiering sker dels genom att anslaget 1:4 *Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare* under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet minskas med 20 miljoner kronor, dels genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

1:23 Upphandlingsmyndigheten

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt ramanslag 1:23 *Upphandlingsmyndigheten* förs upp på statens budget med 20 940 000 kronor. Anslaget får användas för Upphandlingsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Anslaget 1:15 *Konkurrensverket* minskas med 20 940 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Som regeringen angav i budgetpropositionen för 2015 är avsikten att det under 2015 ska inrättas en ny organisation för upphandlingsstöd dit nuvarande uppgifter med upphandlingsstöd hos Konkurrensverket ska flytta (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.7.3).

Regeringen beslutade den 19 december 2014 att ge en särskild utredare i uppdrag att inrätta en ny upphandlingsmyndighet (dir. 2014:161). Enligt direktivet är utgångspunkten att den nya myndigheten ska kunna utföra dessa uppgifter från och med den 1 september 2015.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:23 *Upphandlingsmyndigheten* bör föras upp i statens budget med 20 940 000 kronor. Anslaget får användas för Upphandlingsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Finansiering sker genom att anslaget 1:15 *Konkurrensverket* minskas med motsvarande belopp. Regeringen avser återkomma när slutligt utfall är känt.

2:3 Exportfrämjande verksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 243 889 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* ökas med 74 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen genomför en exportoffensiv med insatser som

utarbetas i samverkan med näringslivet som syftar till att stärka exporten i alla delar av landet. Satsningen omfattar förbättrad information om det statliga utbudet av stöd för företagens export och internationalisering, nödvändiga investeringar i Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) inklusive regional exportrådgivning för små och medelstora företag. Vidare omfattar satsningen närvaro på prioriterade tillväxtmarknader samt främjande av svenska företag vid stora internationella upphandlingar där finansiering från FN, utvecklingsbanker eller internationella finansieringsinstitutioner kan förekomma. Medel avses även användas för att t.ex. säkra ett svenskt deltagande i världsutställningen i Astana 2017. För att satsningen ska kunna genomföras behöver ytterligare medel tillföras.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* bör ökas med 75 000 000 kronor 2015. För 2016–2018 bedöms utgifterna öka med 105 000 000 kronor per år.

För att delvis finansiera ökningen av anslaget 2:5 *Avgifter till internationella handelsorganisationer* minskas anslaget med 1 000 000 kronor.

Sammantaget bör därmed anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* ökas med 74 000 000 kronor.

2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 20 517 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:5 *Avgifter till internationella handelsorganisationer* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Sveriges medlemsavgift till Världshandelsorganisationen betalas i schweizerfranc och beräknas på grund av växelkursförändringar för 2015 bli högre än tillgängliga medel på anslaget. Ytterligare medel behöver därför tillföras anslaget. Regeringen anser därför att anslaget 2:5 *Avgifter till*

internationella handelsorganisationer bör ökas med 2 000 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* minskas med 1 000 000 kronor.

AB Göta kanalbolag

Regeringens förslag: AB Göta kanalbolag får pantsätta, utarrendera, avstycka och helt eller delvis avyttra de skogsfastigheter som ägs av bolaget samt i övrigt vidta sådana åtgärder som följer av äganderätten till de skogsfastigheter som ägs av bolaget.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har beslutat att den skogsmark som ägs av AB Göta kanalbolag ska kvarstanna i bolagets ägo (prop. 1993/94:100, bet. 1993/94:NU16, rskr. 1993/94:224). Mot bakgrund av bolagets behov av kapital för att finansiera renovering och underhåll bör bolaget fritt få disponera den skogsmark som ägs av bolaget, bestående av ca 3 680 hektar fördelat på tio fastigheter i Västra Götalands och Örebro län. Detta innebär möjligheter att pantsätta, utarrendera, avstycka, helt eller delvis avyttra och i övrigt vidta sådana åtgärder som följer av äganderätten till de skogsfastigheter som ägs av bolaget.

Regeringen anser mot denna bakgrund att AB Göta kanalbolag bör få pantsätta, utarrendera, avstycka och helt eller delvis avyttra de skogsfastigheter som ägs av bolaget samt i övrigt vidta sådana åtgärder som följer av äganderätten till de skogsfastigheter som ägs av bolaget.

6.23 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

1:4 Stöd till kommuner och landsting

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt ramanslag 1:4 *Stöd till kommuner och landsting* förs upp på statens budget med 863 000 000 kronor. Anslaget får

användas för utgifter för statsbidrag till kommuner och landsting för ökade kostnader för anställda i åldern 18–26 år.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2015 att 90 772 537 000 kronor skulle anvisas anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*, varav 1 510 000 000 kronor utgjordes av ett tillskott som regeringen valde att kompensera kommunsektorn för till följd av förslaget om att avskaffa nedsättningen av socialavgifterna för unga (prop. 2014/15:1 utg.omr. 25 avsnitt 2.6.1). Riksdagen beslutade dock att 87 722 687 000 kronor skulle anvisas anslaget (bet. 2014/15:FiU3, rskr. 2014/15:82) och avlog lagförslagen om socialavgifterna för unga (bet. 2014/15:FiU1, rskr. 2014/15:29).

Regeringen föreslår i denna proposition att nedsättningen av socialavgifterna för unga slopas (se avsnitt 5.2.3) och väljer att föreslå en kompensation till kommunsektorn för detta i enlighet med vad som framfördes i budgetpropositionen. Statsbidragen till kommunerna och landstingen bör därför ökas med 863 000 000 kronor fr.o.m. den 1 augusti 2015. Beloppet är beräknat utifrån antalet anställda i åldern 18–26 år i kommunerna respektive landstingen. Beloppet bör fördelas med 734 000 000 kronor till kommunerna och 129 000 000 kronor till landstingen, samt fördelas mellan enskilda kommuner respektive landsting med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november 2014.

Eftersom det inte är möjligt att ändra anslaget för kommunalekonomisk utjämning under pågående budgetår bör ett nytt anslag föras upp i statens budget.

Regeringen anser mot denna bakgrund att anslaget 1:4 *Stöd till kommuner och landsting* bör föras upp i statens budget med 863 000 000 kronor 2015. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner och landsting för ökade kostnader för anställda i åldern 18–26 år. Från och med 2016 bör stödet fördelas via anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*. Utgifterna bedöms öka med 2 558 000 000 kronor 2016 och med 3 020 000 000 kronor 2017 och framåt.

Finansiering sker genom de förslag till inkomstökningar och minskade anslag som lämnas i denna proposition.

6.24 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor

1:1 Räntor på statsskulden

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 20 371 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* ökas med 8 800 000 000 kronor

Skälen för regeringens förslag: Regeringen får enligt 3 kap. 9 § budgetlagen (2011:203) besluta att anslaget för räntor på statsskulden får överskridas om det är nödvändigt för att fullgöra statens betalningsåtaganden. Enligt praxis lämnar dock regeringen förslag till ändringar av anslaget för det löpande budgetåret när utgifterna förväntas avvika väsentligt från anvisade medel. Ordningen överensstämmer med uttalanden från finansutskottet (bet. 2002/03:FiU11 s. 50).

För 2015 bedöms utgifterna för statsskuldräntorna bli 8 800 000 000 kronor högre än beräknat. Ökningen beror i huvudsak på valutakursförluster men även på att Riksgäldskontoret förändrat sin låneplan. Valutakursförlusterna är hänförliga till kronans försvagning mot den amerikanska dollarn och euron samt till försvagningar mot schweizerfrancen i och med den schweiziska centralbankens avskaffande av växelkursgolvet i januari 2015. De ökade utgifterna till följd av kronförsvagningen mot schweizerfrancen har inneburit ökade utgifter för statsskuldräntorna om ca 6 miljarder kronor. Regeringen anser därför att anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* bör ökas med 8 800 000 000 kronor.